

ŽELEZAR

Jesenice, 30. marca 1989

Številka 12 • XXXVIII

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25-letnici predsednik Tito odklopal z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnovič, tehnični urednik Dare Bradaskja, lektorica — novinarka Lilijana Kos, administracija — Mira Sifer in Dinka Čatak. Naslov: Uredništvo Železarnja, SOZD SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, tehnični urednik 26-19, novinar 26-20, administracija 26-21. Stavek in tehnično oblikovanje TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Delovni cilji in uresničevanje

Proizvodnja in prodaja v številkah

OBRATI	SKUP. PROIZ.		PROIZVODNJA ZA PRODAJO			
	ind. mes.	ind. leto	količ. mes.	ind. mes.	količ. kum.	ind. kum.
Jeklarna 1	100,9	105				
Jeklarna 2	109,0	100				
Livarna	83,7	96	13,4	35,2	84,3	61
VBS	106,8	98	3.539,7	86,6	13.241,3	99
HVB	110,4	105	7.127,5	103,9	24.746,1	105
HVJ	105,3	100	1.761,8	112,3	5.548,7	103
PVT	94,3	99	1.601,4	105,3	5.013,2	106
VDP	68,7	72	3.368,2	69,7	13.164,1	80
Žičarna	102,5	102	2.157,6	96,8	6.953,1	101
Jeklovlek	103,5	100	2.018,5	101,9	6.876,6	105
Elektrode	103,7	95	1.364,7	105,4	4.036,0	88
Žebljarna	99,5	96	723,5	117,0	1.833,0	93
Žič. valj.	110,2	109	1.094,9	110,8	3.870,2	127
ŽELEZARNA	103,7	100	24.771,2	95,2	85.366,6	98

Do 27. marca, na kar se nanašajo podatki v tabelaričnem pregledu o izpolnjevanju plana, nismo uspeli zmanjšati razlike med doseženo skupno proizvodnjo in odpremo. Zaostajanje odpreme za preko 8 % za skupno proizvodnjo kaže, da v prvih fazah in redkih izjem kot je HV Bela, HV Jesenice, PVT in obratov v TOZD Okrogli program ne uspemo zmanjšati razlike, kar povzroča že resne težave. Porast zaloga in seveda financiranje teh zalog bo resno poslabšalo naše poslovne rezultate. Za uravnavanje teh razlik je potrebno, da pospešimo delo v finalizaciji naše proizvodnje. Pri tem je potrebno poudariti, da kljub nekaterim problemom, ki so razrešeni in so nam povzročali težave v preteklosti, doseženi rezultati niso na nivoju, ki jih glede na pogoje imamo. Na vsak način bo potrebno tudi z obratovanjem nad planiranim obsegom (nadurno delo) sproti razreševati razlike, ki se kažejo v primerjavi s tistim, kar je v tej sorazmerno ugodni tržni situaciji in v trenutnih razmerah možno. Pri tem naj poudarim predvsem dejstvo, da so trenutni pogoji za uspešnejšo proizvodnjo bolj ugodni kot smo jih ocenjevali ob izdelavi plana za leto 1989.

Podpredsednik poslovnega odbora
za proces:
Božidar Bartelj

S seje delavskega sveta SOZD Slovenske železarne

V petek, 24. marca, je bila sklicana 4. seja delavskega sveta SOZD Slovenske železarne. Poleg poslovanja Slovenskih železarn v letu 1988 so obravnavali poslovanje Delovne skupnosti skupnih služb SOZD in poročilo o delu zunanjtrgovskega predstavništva v Moskvi v preteklem letu. Obravnavali so tudi plan SOZD SŽ, plan DSSS SOZD in plan združenih sredstev za poslovne aktivnosti za leto. Kot tekoče zadeve pa so na dnevni red uvrstili: imenovanje komisije za usklajevanje organiziranosti in samoupravnih splošnih aktov z zakonom o podjetjih, informacijo o pripravah na 20-letnico delovanja SOZD SŽ, odobritev prispevka za pokrivanje obveznosti po sporazumu o pokroviteljstvu nad razvijanjem in ohranjanjem tradicije Prešernove brigade za leto 1989, informacijo o korespondenčni seji DS SOZD SŽ z dne 16. 2. 1989 ter imenovanja članov razpisne komisije za imenovanje delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi. Kot dodatno točko so na dnevni red uvrstili še ustanovitev LB za medrepubliško sodelovanje in razvoj.

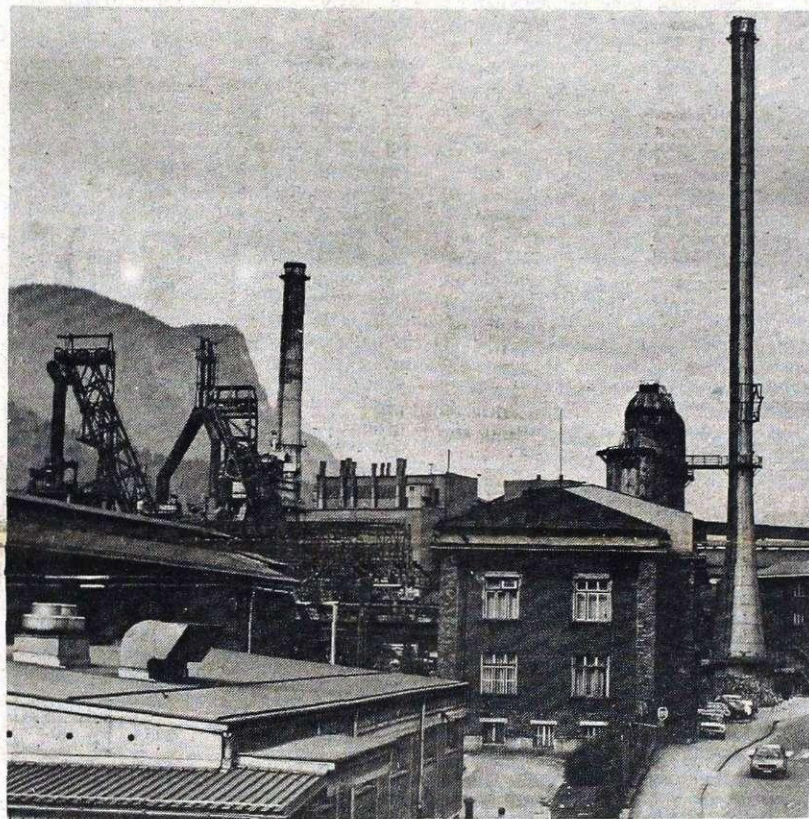
Vsi predlagani sklepi iz gradiva za to sejo so bili sprejeti, vključno s predlogom k dodatni točki dnevnega reda o ustanovitvi LB banke za medrepubliško sodelovanje in razvoj, kljub temu, da bodo delegati gradivo za to točko dnevnega reda dobili naknadno. S tem je dano soglasje za pristop k ustanovitvi nove banke. Aktivnosti za to pa so že v teku. Pristopna vloga znaša 100 mio, s tem da imajo SŽ pravico do dobička, nosijo pa tudi svoj delež rizika. V predlogu sklepov k 6. točki (pod a.) Imenovanje komisije za usklajevanje organiziranosti in samoupravnih splošnih aktov z zakonom o podjetjih je predlagana sprememba 5. sklepa, ki se sedaj glasi: Komisija v svojih predlogih v največji možni meri upošteva in v svoje predloge vgradi ugotovitve in predloge firme Mc Kinsey v zvezi s projektom Slovenske železarne 1992 glede organiziranosti.

Ker bomo podrobneje poročilo s 4. seje delavskega sveta SOZD SŽ objavili v eni prihodnjih števil Železarnja, bomo v tem prispevku objavili le del razprave navezane na 2. in 3. točko dnevnega reda: Poslovanje SOZD SŽ v letu 1988 in Plan SOZD SŽ za leto 1989.

V razpravi na poslovno poročilo, je predsednik KPO SOZD Igor Uršič dejal, da je preteklo leto eno tistih, ki bi jih človek najraje pozabil. Pri tem je imel v mislih poslovno uspešnost Slovenskih železarn v celoti. »V posameznih segmentih naše dejavnosti smo sicer dosegli dobre rezultate, v posameznih celo zelo dobre, vendar ti niso prinesli tudi pričakovanih finančnih učinkov. V zadnjem času so bili poslovni rezultati slabši le leta 1986. Ali bi v teh pogojih lahko poslovali drugače naj si v vsaki delovni organizaciji odgovorijo sami.«

Prav zaradi pogojev gospodarjenja kakršne pač imamo je, v prihodnjem obdobju, težko pričakovati boljše rezultate. V zadnjem letu in pol so se cene metalurških izdelkov povečale kar sedemkrat. Če pa se vprašamo koliko smo iztržili za prodano blago, vidimo, da se učinki podražitev, zaradi strahotne nelikvidnosti pri naših poslovnih

(Nadaljevanje na 2. strani)

Posnetek za zgodovino (foto: Irena Kučina)

Neposredno izjavljanje za določitev kandidata SZDL Slovenije za člana Predsedstva SFRJ iz Slovenije

Republiška kandidacijska konferenca je na seji 14. marca sklenila, da razpiše neposredno izjavljanje za določitev kandidata SZDL Slovenije za člana Predsedstva SFRJ iz SR Slovenije. Neposredno izjavljanje bo v nedeljo, 2. aprila, od 7. do 19. ure. Vsi volilni upravičenci bodo pred glasovanjem prejeli vabilo, na katerem bo tudi obvestilo o kraju glasovanja.

Pravico glasovanja imajo vsi občani, ki so dopolnili 18 let starosti in so vpisani v seznam glasovalcev na območju glasovalnega mesta, kjer imajo v času sestavljanja seznama glasovalcev stalno prebivališče.

Če kdo v seznamu glasovalcev pomotoma ni vpisan, se lahko izkaže z osebno izkaznico. Organ, ki vodi dela na glasovalnem mestu, ugotovi identiteto in vpiše v zapisnik podatke, ki so istovrstni podatkom, ki jih vsebuje seznam glasovalcev, ter dovoli občanu, da glasuje. Glasovanje po pošti in preko pooblaščenec ne bo.

Glasuje se tajno z glasovnicami. Za možnega kandidata se glasuje tako, da se obkroži zaporedna številka pred njegovim imenom. Glasuje se za enega možnega kandidata.

Glasovalna mesta bodo v krajevnih skupnostih na mestih kot pri volitvah v letu 1986, določi pa jih občinska volilna komisija.

Neposredno izjavljanje za izvolitev člana Predsedstva SFRJ iz Slovenije pomeni korak naprej v demokratizaciji družbe in zadovoljuje zahtevo, da naj bodo volitve neposredne, tajne in z več kandidati. Pomembnost neposrednega izjavljanja je v tem, da bo zaradi veliko vlog, ki jo ima Predsedstvo SFRJ, izvoljeni imeli resnično podporo občanov iz SR Slovenije.

V zvezi s tem vas vabimo, da se glasovanja udeležite in se osebno izrečete o predlaganih kandidatih. Izbirate lahko med Markom Bulcem, rojenim 1926, dipl.inž. kemije, in Janezom Drnovškom, rojenim 1950, dr. ekonomskih znanosti.

Občinska konferenca SZDL
Jesenice

Družbene obveznosti v letu 1988

Obračunane družbene obveznosti Železarne Jesenice so v letu 1988 znašale 62.694 milijonov dinarjev, kar je za 41.673 milijonov dinarjev oziroma 198 % več kot v letu 1987. Prispevki iz osebnega dohodka so znašali 28.792 milijonov dinarjev, obveznosti iz dohodka 12.809 milijonov dinarjev in obračunane obveznosti, ki jih financiramo iz akumulacije oziroma lastnih sredstev, pa so znašale 21.093 milijonov dinarjev.

Analiza posameznih skupin prispevkov

I. Prispevki iz osebnega dohodka so znašali 28.792 milijonov dinarjev in so se glede na leto 1987 povečali za 275 % oziroma za 21.110 milijonov dinarjev. Povečanje je odraz prenosa nekaterih prispevkov iz dohodka v prispevke iz osebnega dohodka in s tem višje vrednosti osnove za obračun, to je bruto OD. Višina bruto OD je namreč glede na višino v letu 1987 korigirana s faktorjem, ki je odraz višjih in novih prispevnih stopenj bruto OD v letu 1988. Nespremenjene prispevne stopnje so v tej skupini ostale le pri republiškem davku iz osebnega dohodka za dopolnilno delo in davku za pogodbeno delo.

Nov v tej skupini prispevkov je prispevek za zaposlovanje, ki ga obračunavamo po stopnji 0,3 % od osnove bruto OD in prispevek republiški telesnokulturni skupnosti, ki znaša 0,04 %.

Največje povečanje prispevne stopnje je pri prispevku skupnosti zdravstvenega varstva (od 0,21 % na 11 %) in skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja SRS (od 13,7 % na 19,1 %).

Prispevne stopnje so se zmanjšale pri prispevku občinski skupnosti otroškega varstva (po delovnem mestu), dodatnem prispevku solidarnosti za Črno goro, občinski izobraževalni skupnosti, občinski in republiški kulturni skupnosti, telesnokulturni skupnosti, občinski skupnosti socialnega varstva ter pri republiškem in občinskem prispevku (davku) iz OD.

II. Obračunani prispevki iz dohodka oziroma čistega dohodka so znašali 33.902 milijonov dinarjev, kar pomeni, da so se povečali za 154 % oziroma za 20.563 milijonov dinarjev.

1. Obračunani prispevki za splošne družbene potrebe so znašali 7.491 milijonov dinarjev in so se v primerjavi z letom 1987 povečali za 7.043 milijonov dinarjev, pokrili pa smo jih v vrednosti 4.926 milijonov dinarjev. V tej skupini prispevkov so prispevek za SLO in DS, prispevek za solidarnostno štipendiranje ter prispevek za zaklonišča neodvisni od višine ustvarjenega dohodka in smo jih pokrili v višini obračunane obveznosti za leto 1988.

Novost s tretjim trimesečjem leta 1988 je, da je iz prispevka za varstvo pred požarom, ki sicer spada med obveznosti, odvisne od dohodka, izločen tisti del, ki je namenjen za teritorialno Poklicno gasilsko in reševalno službo Železarne Jesenice. Tako v našem primeru 60 % prispevka za požarno varnost spada med obveznosti, neodvisne od velikosti ustvarjenega dohodka in ta del moramo v celoti pokriti. Vsi ostali prispevki v tej skupini pa so odvisni od višine ustvarjenega dohodka. Pri tem je obračunani davek iz dohodka republiki znašal 41 milijonov dinarjev, pokrili pa smo ga v vrednosti 26 milijonov dinarjev in je bil za 67 % manjši od pokritega davka v letu 1987. Prispevna stopnja davka iz dohodka se je v letu 1988 zmanjšala iz 4,2 % oziroma 1,3 % na 2,0 % oziroma 0,6 %.

Obračunani prispevek za solidarnost iz dohodka je znašal 3 milijone dinarjev in je bil za 4,4 milijone dinarjev oziroma za 59 % manjši od obračunane

davka v letu 1987. Po zakonu se solidarnostni prispevek obračunava enako, kot se plačuje davek iz dohodka in je, kot pri republiškem davku iz dohodka, davčni zavezanec ob izgubi oziroma nezadostnem ustvarjenem dohodku oproščen plačila določenega dela prispevka.

V septembru je bil sprejet nov Zakon o zagotavljanju sredstev in izpolnjevanju obveznosti SR Slovenije za pospeševanje razvoja gospodarsko manj razvitih republik in SAP Kosovo. Osnova za obračun obveznosti po novem zakonu je dohodek, povečan za vso amortizacijo, prispevna stopnja pa znaša 2,8 %. Obračunana obveznost za nerazvite za leto 1988 je po novem zakonu znašala 6.018 milijonov dinarjev. Obveznost pa se po zakonu zmanjša, če zavezanec vloži lastna sredstva v proizvodne in storitvene objekte in opremo v gospodarstvu na manj razvitih območjih s statusom prehodnega obdobja v SR Sloveniji, določenih na podlagi zakona o pospeševanju skladnejšega regionalnega razvoja v SR Sloveniji. Ker je Železarna vložila lastna sredstva v nerazvita območja in so olajšave iz tega naslova večje od obračunane obveznosti za leto 1988, bo Železarna vsa sredstva, vplačana po novem zakonu, v vrednosti 3.832 milijonov dinarjev, refundirala.

Obračunani prispevek gospodarski zbornici (republiki in zvezni) je znašal 296 milijonov dinarjev, pokrili pa smo ga v vrednosti 35 milijonov dinarjev. Prispevna stopnja Gospodarski zbornici Jugoslavije se je zmanjšala od 0,0782 % na 0,0704 %, medtem ko se je prispevna stopnja Gospodarski zbornici Slovenije povečala od 0,127 % na 0,16 %.

2. Obračunani prispevki za skupno porabo na področju socialne varnosti so znašali 4.917 milijonov dinarjev in

(Nadaljevanje na 2. strani)

Družbene obveznosti v letu 1988

(Nadaljevanje s 1. strani)

so se povečali za 43 % oziroma za 1.466 milijonov dinarjev. V tej skupini so vsi prispevki odvisni od višine ustvarjenega dohodka (razen dela stanovanjskega prispevka, ki se pokriva iz čistega dohodka) in se obračunavajo od osnove bruto OD, prispevek občinski skupnosti za zaposlovanje pa se obračunava od davčne osnove A.

Prispevka iz dohodka za invalidsko in pokojninsko zavarovanje, ki smo ga v letu 1987 obračunavali od poslovnega sklada, v letu 1988 nismo plačevali. V letu 1988 tudi nismo obračunavali in plačevali prispevka iz dohodka za invalidsko in pokojninsko zavarovanje za ne-sreče pri delu, ki smo ga v letu 1987 obračunavali od osnove bruto OD. V letu 1988 se je pretežni del prispevka za invalidsko in pokojninsko zavarovanje plačeval iz bruto OD po stopnji 19,1 %, iz dohodka pa se plačuje le prispevek za delavce, ki imajo pravico do zavarovalne dobe s povečanjem, po enakih stopnjah kot v letu 1987. Omenjeni prispevek smo obračunali v vrednosti 476 milijonov dinarjev.

Prispevek za zaposlovanje smo v letu 1987 obračunavali po stopnji 0,19 % od osnove bruto OD, pokrivali pa smo ga iz dohodka. V letu 1988 smo obračunavali in plačevali iz dohodka le prispevek občinski skupnosti za zaposlovanje po stopnji 0,88 % od davčne osnove A. Omenjeni prispevek je v letu 1988 znašal 396 milijonov dinarjev.

Obračunani stanovanjski prispevek za solidarnost pri gradnji in uporabi stanovanj, ki ga obračunavamo po stopnji 1,335 % od osnove bruto OD, je znašal 1.042 milijonov dinarjev, pokrili pa smo ga v višini 192 milijonov dinarjev.

Obračunani prispevki za vzajemna sredstva na ravni republike, za vzajemno združevanje sredstev, namenjena sredstva za kreditiranje stanovanj v občini in za vzdrževanje stanovanjskih hiš ter sredstva za lastno stanovanjsko gradnjo, ki se obračunavajo od osnove bruto OD, pokrivalo pa se iz čistega dohodka, so znašali 3.002 milijonov dinarjev. Po zaključnem računu pa smo razporedili 4.958 milijonov dinarjev čistega dohodka za stanovanjske potrebe investicijske skupne porabe.

3. Obračunani prispevki za skupno potrošnjo v SIS družbenih dejavnosti so znašali 2.717 milijonov dinarjev in so se zmanjšali za 20 % oziroma za 686 milijonov dinarjev glede na leto 1987. Vsi prispevki v tej skupini so odvisni od višine ustvarjenega dohodka in smo jih pokrili v vrednosti 1.003 milijonov dinarjev.

Prispevki iz dohodka izobraževalni skupnosti, ki smo ga v lanskem letu obračunavali od dohodka, v letošnjem letu obračunavamo po stopnji 3,12 % od davčne osnove A. Omenjeni prispevek smo obračunali v višini 1.405 milijonov dinarjev, pokrili pa v višini 478 milijonov.

Prispevke iz dohodka republiški, posebni in občinski raziskovalni skupnosti, ki smo jih v letu 1987 obračunavali iz dohodka, smo v letu 1988 obračunavali od davčne osnove A po stopnjah

1,70 %, 0,26 % in 0,09 %. V letošnjem letu znaša obračunani prispevek 923 milijonov dinarjev.

V letu 1987 smo pokrivali iz dohodka prispevek za zdravstvo, ki smo ga obračunavali po stopnji 10,15 % od osnove bruto OD. V letu 1988 smo prispevek za zdravstvo pokrivali v pretežni meri iz bruto OD. Iz dohodka smo pokrivali le sredstva za občinsko zdravstveno skupnost v višini 0,606 % od davčne osnove A. Omenjeni prispevek smo obračunali v vrednosti 273 milijonov dinarjev. Iz dohodka pa po novem plačujemo zdravstvene storitve po računih v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem in zdravljenjem poklicnih bolezni. V letu 1988 so zdravstvene storitve po računih znašale 117 milijonov dinarjev.

4. Obračunani prispevki za skupno družbeno reprodukcijo na področju infrastrukture so znašali 12.072 milijonov dinarjev in so se v primerjavi z letom 1987 povečali za 7.336 milijonov dinarjev oziroma za 155 %. Obveznost združevanja sredstev za vzdrževanje in izgradnjo magistralnih in regionalnih cest SRS je znašala 702 tisoč dinarjev. Obveznost združevanja sredstev za financiranje razvoja železnice je znašala 543 tisoč dinarjev, obveznost združevanja sredstev za razvoj naftnoplinskega gospodarstva 295 tisoč dinarjev, obveznost združevanja sredstev za financiranje objektov RTV 59 tisoč dinarjev, za razvoj elektrogospodarstva in premogovništva pa 426 tisoč dinarjev. Vse prispevne stopnje, so glede na leto 1987 ostale nespremenjene.

Obveznost združevanja sredstev za razvoj elektrogospodarstva na osnovi fakturirane porabe je znašala 12.038 milijonov dinarjev, kar je za 180 % oziroma 7.745 milijonov dinarjev več kot v letu 1987. Prispevne stopnje so ostale nespremenjene, višje pa so osnove za obračun obveznosti (fakturirana poraba). Obežnost združevanja sredstev za razvoj PTT je za devet mesecev leta 1988 znašala 32 milijonov dinarjev. Od 1.11.1988 pa se sredstva za razvoj PTT prometa birajo kot razvojna premija v velikosti 30 % od cene telefonskega

impulza. Za plačnike to pomeni večjo ceno telefonskega impulza, ki v celoti bremeni materialne stroške.

5. Obračunani prispevki za skupno družbeno reprodukcijo na drugih področjih so znašali 5.597 milijonov dinarjev in so bili glede na leto 1987 večji za 502 % oziroma za 4.668 milijonov dinarjev. Vsi prispevki v tej skupni so odvisni od višine ustvarjenega dohodka in smo jih pokrili v vrednosti 815 milijonov dinarjev.

Splošni vodni prispevek smo obračunali v višini 111 milijonov dinarjev, poravnali pa v vrednosti 18 milijonov dinarjev. Prispevna stopnja je ostala nespremenjena.

Obračunani prispevek za usposabljanje zemljišč za družbeno organizirano kmetijsko proizvodnjo je znašal 137 milijonov dinarjev in je bil za 49 % večji kot v letu 1987.

Prispevek za pokritje dela stroškov enostavne reprodukcije ŽTP smo obračunali v višini 2.315 milijonov dinarjev, pokrili pa v vrednosti 64 milijonov dinarjev. Dodatni prispevek za pokrivanje dela stroškov enostavne reprodukcije ŽTP smo obračunali v vrednosti 772 milijonov dinarjev, pokrili pa v višini 21 milijonov dinarjev. Osnova je enaka kot pri osnovnem prispevku.

Prispevek za požarno varnost (del prispevka, ki je odvisen od višine ustvarjenega dohodka) smo obračunali v vrednosti 84 milijonov dinarjev, poravnali pa v vrednosti 16 milijonov dinarjev.

V letu 1988 je bil uveden tudi nov prispevek republiški in občinski skupnosti za pospeševanje proizvodnje hrane in zagotavljanje osnovne preskrbe. Prispevek se obračunava od davčne osnove A po stopnjah 1,45 % in 0,788 %. Obračunana obveznost je znašala 1.007 milijonov dinarjev, pokrila pa je bila v vrednosti 343 milijonov dinarjev.

6. Obračunani prispevek za SIS Komunala Jesenice je znašal 1.108 milijonov dinarjev in se je v primerjavi z letom 1987 povečal za 199 % zaradi višje osnove za obračun (bruto OD). Pokrili smo ga v vrednosti 204 milijone dinarjev, saj je tudi ta prispevek odvisen od velikosti ustvarjenega dohodka.

Vesna Janc in
Darko Cvenkelj

v 000 din			
VRSTA PRISPEVKA	I. XII. 1987	I. XII. 1988	Ind. 88/87
I. PRISPEVKI IZ OSEBNEGA DOHODKA	7.682.841	28.792.582	375
II. PRISPEVKI IZ DOHODKA OZIROMA ČISTEGA DOHODKA (1 do 6)	13.338.531	33.901.813	254
1. Prispevki za splošne družbene potrebe	448.137	7.490.795	—
2. Prispevki za skupno potrošnjo na področju socialne varnosti	3.450.439	4.917.013	143
3. Prispevki za skupno potrošnjo v SIS družbenih dejavnosti	3.403.828	2.717.246	80
4. Prispevki za skupno družbeno reprodukcijo na področju infrastrukture	4.736.135	12.072.324	255
5. Prispevki za skupno družbeno reprodukcijo na drugih področjih	929.207	5.596.917	602
6. Prispevki za ostala financiranja	370.785	1.107.518	299
SKUPAJ DRUŽBENE OBVEZNOSTI (I. + II.)	21.021.372	62.694.395	298

S seje delavskega sveta SOZD Slovenske železarne

(Nadaljevanje s 1. strani)

partnerjih, v celoti izničijo. Včasih je bila nelikvidnost značilna za jug države, sedaj pa je zajela vso Jugoslavijo. Tudi naši največji kupci nam blaga ne morejo plačati v rednih rokih, z uveljavljanjem revalorizacije dolgov pa so vedno težave. Prav zato je ena od pomankljivosti pri poslovanju delovnih organizacij znotraj SOZD v tem, da ne obvladujejo procesov gospodarjenja od tistega trenutka naprej, ko blago zapusti tovarniško dvorišče. Nimamo velikih težav s prodajo naših izdelkov, vendar ko bi se vrednost blaga in storitev morala povrniti v obliki plačila le do izostane. Stikom s poslovnimi partnerji bo zato v prihodnje treba posvetiti več pozornosti.

V Slovenskih železarnah v preteklem letu ni prišlo do planiranega premika pri izboljšanju asortimenta izdelkov. Napredek je opazen le v železarnah na Jesenicah in na Ravnah ter v Žični iz Celja, pri ostalih pa ne. Posledice tega bomo v prihodnje še čutili.

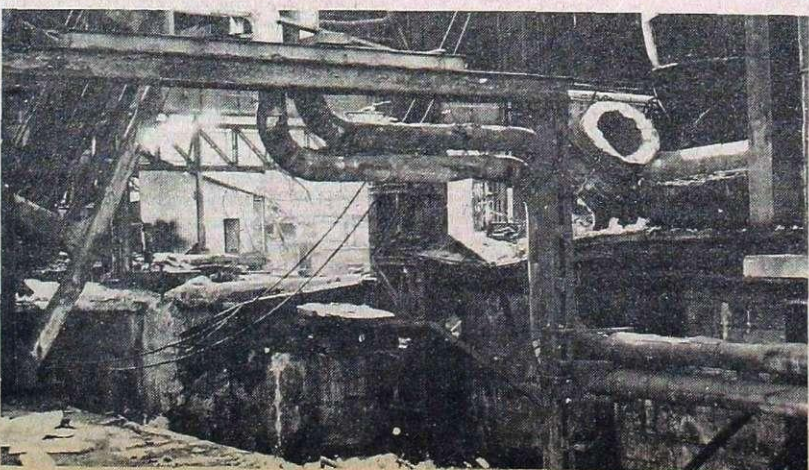
Osebnih dohodkov so v okviru SOZD ponovno realno nižji kot smo načrtovali. Bili smo namreč trdno odločeni, da bodo naši osebni dohodki v preteklem letu višji od povprečja v gospodarstvu, vendar razen deloma na Ravnah, pri tem nismo uspeli. Za doseganje višjih osebnih dohodkov je potrebno dosegati tudi ustrezne poslovne rezultate, mi pa imamo težave zlasti z likvidnostnimi sredstvi. Na Jesenicah in v Štorah pa na osebne dohodke vplivajo tudi obresti na posojila za investicije. Odplačevanje le teh namreč sovпада s terminom za izplačevanje osebnih dohodkov. Kljub temu so osebni dohodki v SOZD za štiri procenete nad družbenim dogovorom.

Na področju zunanjetrgovinskega poslovanja smo v preteklem letu dosegli določene napredek. Z rezultatom smo lahko le delno zadovoljni, kajti boljši rezultati so doseženi na račun povečanja količine izvoza in ne na račun boljšega asortimenta. Bistveno se je v preteklem letu povečal tudi uvoz. Ta je sicer upravičen, ko zunaj kupujemo surovine in repromaterial, ki so cenejši kot domači, docela zgrešen pa ko uvažamo zgolj iz navade. Pokritost uvoza z izvozom je bila skoraj 98 procentna.

Na koncu svoje razprave se je Igor Uršič vprašal: kako delati v prihodnje. V danih pogojih lahko izbiramo med prestrukturiranjem proizvodnje in popolno gospodarsko neuspešnostjo. Vsi

se strinjamo, da je prestrukturiranje nujno, vendar v praksi tega ne uresničujemo, kajti to so velikanski procesi, ki imajo za posameznike lahko hude posledice. Kljub temu je to naša edina možnost za prihodnost, zlasti, če se zavedamo, da je črna metalurgija Jugoslavije pravzaprav nosilec izgub v gospodarstvu, pri čemer je treba povedati, da so Slovenske železarne še relativno uspešne. Večje težave pa lahko pričakujemo že aprila, ko bo nehal obstajati sedanji relativno ugoden režim cen. Le-te so v zadnjem času prehitro naraščale. V zvezi s tem se pojavljajo pritiski po spreminjanju režima cen n liberalizaciji uvoza metalurških izdelkov.

d. b.

Demontaža Plavža (foto: Irena Kučina)

Na osnovi 50. člena statuta delovne organizacije in 20. člena poslovni-ka za delo samoupravnih organov in delegacij

sklicujem

18. sejo delavskega sveta železarne Jesenice, ki bo v sredo, 5. aprila, ob 13. uri v dvorani samoupravljalcev.

Predlog dnevnega reda:

1. Pregled izvajanja sklepov
2. Razpis referenduma o predlogu dopolnitev samoupravnega spora-zuma o skupnih osnovah in merilih delitve sredstev za osebne dohodke in dela sklada skupne porabe
3. Koriščenje sredstev sklada skupne porabe v letu 1988
4. Imenovanja
5. Delegatska vprašanja in pobude
6. Razno

Predsednik DS ŽJ:
Janez Kunstelj

Seja delavskega sveta DSSS

Delavski svet Delovne skupnosti skupnih služb je na 23. seji 14. marca pri pregledu sklepov ugotovil:

- odgovora na delegatska vprašanja (20. seja) še ni, ker se komisija za vrednotenje Železarne Jesenice še ni sestala,
- da se sklep 2.5. 21. seje podaljša še za dva meseca,
- da poslovodni odbor v roku 14 dni izda odločbe za realizacijo svojih usmeritev, dogovorov, številnih sestankov in sklepov za materialno skladiščno poslovanje, evidenco osnovnih sredstev, receptorje v samskih domovih, kadroviške in varnostne inženirje.

Delavski svet je projektne skupine posredoval predlog za korekcije sistema na področju višjega vrednotenja fizičnega napora pri tipkanju, kar bi bolj pravično ovrednotilo tudi delo vseh vrst administrativnih, višjega ovrednotenja koncentracije pri nekaterih delih s podatki, pri katerih so napake zaradi obilice podatkov in kratkih rokov precej verjetne in imajo negativen vpliv na poslovanje Železarne Jesenice, višjega vrednotenja nalog, ki zahtevajo srednjo izobrazbo.

Delavski svet je sprejel poročilo o inventuri v strokovni knjižnici še z nekaterimi dodatnimi sklepi, medtem ko ni sprejel odgovora direktorice SEOI glede manjkajočega pisalnega stroja Olympia in zahteva, da se ugotovi, kako je bila izvršena inventura na OŠDČ.

Na osnovi poročila delovne skupine delavski svet predlaga strokovni službi uvedbo del in nalog projektne sekretarja, katerega nagrajevanje naj bi bilo organizirano po zamisli zavoda za produktivnost dela.

Zadolžil je direktorje sektorjev, da do naslednje seje pripravijo poročila o problematiki poslovanja oz. kako sanacijski ukrepi vplivajo na poslovanje.

Delavski svet delovne skupnosti je po predhodni razpravi na delnih zbiorih ugotovil zadnji račun delovne skupnosti za leto 1988 in nanj ni imel pripomb. Potrjena je bila tudi delitev ustvarjenega dohodka na ravni delovne organizacije.

Na predlog glavnega in odgovornega urednika Železarja je delavski svet sklenil, da se odprejo nove delovne naloge novinarja v CSI — splošni sektor. Sprejel je gospodarski načrt za leto 1989 s pripombo, da se število zaposlenih v splošnem sektorju poveča za enega delavca in posledično v delovni skupnosti ter Železarni. Obravnaval in sprejel je gospodarski načrt Železarne za leto 1989 in nanj ni imel pripomb.

Sprejel je poročilo o pregledu obveznosti za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb v občini Jesenice v letu 1988 in nanj ni imel pripomb.

Seznanil se je s poročilom volilne komisije o rezultatih referenduma 21. februarja 1989 v celotni železarni in po-

sebej v delovni skupnosti in nanj ni imel pripomb.

Brez pripomb je bil sprejet pravilnik o osebnih dohodkih in drugih prejemkih delavcev na začasnem delu v predstavništvih oz. poslovnih enotah in podjetjih v tujini.

Pod točko razno je delavski svet obravnaval:

- v času odsotnosti nadomešča direktorja splošnega sektorja Milena Bohinc, I. strokovni sodelavec A,
- sodelavcu FRŠ je dal soglasje za opravljanje male obrti,
- na predlog direktorja SRR je štirim delavcem do zaključka pritožbene postopka odobril, da zadržijo dose-danje kategorije,
- pritožbe sodelavcev, ki so se pritožili na razporeditev na »kadrovec«, je delavski svet skupaj z mnenji direktorjev sektorjev posredoval na OŠDČ in komisijo za vrednotenje Železarne Jesenice ter bo o njih po zaključku tega postopka dokončno odločil,
- seznanil se je s stališčem predsednika KOOS Železarne glede zastopanja interesov individualnih pritožiteljev,
- delavski svet je zavrnil prošnjo sodelavca kadrovskega sektorja za obročno odplačevanje preostalega stanovanjskega posojila ob prekinitvi delovnega razmerja,
- dal je soglasje k imenovanju Ivana Voha za direktorja splošnega sektorja za 4-letno mandatno obdobje s tem, da v roku enega leta pridobi zunanjetrgovinsko registracijo; dal je tudi soglasje k imenovanju Slavka Azmana za direktorja Sektorja za razvoj in raziskave,
- popravil je naziv delovnega mesta glavnega urednika Železarja, v glavni in odgovorni urednik Železarja in odobril zvišanje normativna vodja projekta 2 z 2 na 3 osebe, U-5, 21 ktg. in ukinitev delovnih nalog vodja projekta 3, 1 oseba, U-5, 19. ktg.
- o mnenju družbenega pravobranilca samoupravljanja glede uvedbe mikroorganizacije v delovni skupnosti, za kar je dala pobudo SDS CSI, bo delavski svet razpravljaj na prihodnji seji.

E.N.

Predavanje

Zveza inženirjev in tehnikov občine Jesenice organizira v sredo, 5. aprila, ob 18. uri v spodnjih prostorih Kazine predavanje z naslovom Potresi in njihova dejavnost na področju Jesenic. Predaval bo mag. Renato Vidrih.

Vljudno vabljeni!

Komu je namenjen avtobus, ki vozi v Železarni

Zaradi reorganizacije skladiščnih služb se v Železarni dogajajo takšne dogodivščine, kakršne sva doživela midva 10. marca.

S sodelavcem sva se tega dne ob 9.15 peljala z avtobusom izpred kisikarne na Beli v centralno skladišče na Jesenice po material, ki ga v skladišču na Beli nimamo. Ko sva se vračala, so nastale težave s prevozom na Belo. Pri glavnem vratarju na Jesenicah sva čakala z materialom, ki sva ga dobila v skladišču, na avtobus. Ko sva hotela vstopiti na avtobus, ki je pripeljal ob 10.30, je voznik dejal, da je avtobus samo za prevoz ljudi. Tako sva ostala pri vratarju. Sprašujem se, ali midva nisva človeka? Moram se pripomniti, da

avtobus ni bil poln in zato s prtljago ne bi ovirala nobenega potnika.

Vozniku avtobusa se morava zahvaliti, da sva porabila tri ure preden sva prispela na Belo in na delovno mesto, saj nama ni ostalo drugega, kot da sva štopala. Vprašala sva tudi varnostno službo, če naju odpelje, pa nič. Ne vem več, koliko sva jih prosila za prevoz do Bele, pa brez uspeha. Končno se naju je usmilil voznik Hidromontaže Mari-bor, ki naju je pripeljal na Belo.

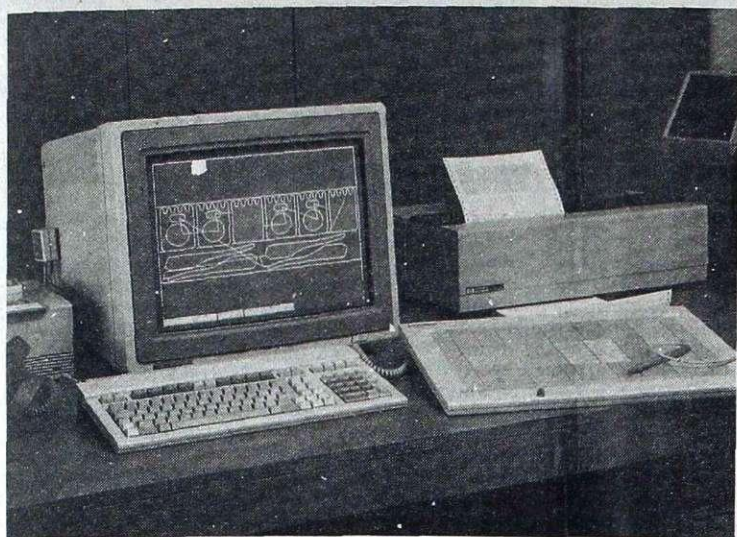
Vsem, ki boste hodili po material v centralno skladišče, priporočam, da si prej priskrbite prevoz, pa čeprav boste šli samo po metlo.

Res se obnašamo stabilizacijsko in tovariško.

Kako krojimo debelo pločevino?

(Računalniško podprto konstruiranje — CAD in računalniško podprta proizvodnja — CAM)

Kratico CAD/CAM vse pogosteje srečujemo tudi v našem okolju. Kaj pomeni? CAD (Computer Aided Design) ali po naše računalniško podprto konstruiranje predstavlja računalniški sistem, s pomočjo katerega lahko rišemo oziroma konstruiramo. To je v bistvu novo orodje v rokah konstruktorja in popolnoma nadomešča klasično risalno desko in risalni pribor. Ponuja pa še mnogo več.

CAD-grafična delovna postaja v Valjarni debele pločevine

CAM (Computer Aided Manufacturing) ali računalniško podprta proizvodnja pa predstavlja sistem, ki posega na področje izdelave posameznih komponent ali z drugo besedo na področje programiranja numerično krmiljenih obdelovalnih strojev in robotov. S tem sistemom določamo, katero komponento, katere površine, vrsto orodja in material bomo obdelovali ter preverjamo poti gibanja orodja. CAD/CAM torej predstavlja integrirani računalniški sistem, s katerim v končni fazi pridemo do programa, ki ga zahteva numerično krmiljeni obdelovalni stroj. Povezavo med CAD/CAM sistemom in numerično krmiljenim obdelovalnim strojem (NC) pa predstavlja t.i. postprocesor. To je program, ki izhodne podatke CAD/CAM sistema prevede v obliko, ki jo zahteva NC obdelovalni stroj.

V Valjarni debele pločevine smo se ob nakupu drugega NC stroja za avtogeni in plazemski razrez pločevine odločili tudi za nakup CAD grafične delovne postaje Hewlett Packard. Postaja nam primarno služi za izdelavo programov v NC stroja za razrez pločevine.

Strojno opremo sestavlja računalnik HP 9000/320, dve diskovni enoti (40 Mb), tračna enota, tiskalnik, risalnik

formata A1, tablica za digitaliziranje formata A3 in luknjastnik traku. V programsko opremo pa sodi poleg prevajalnikov za basic in pascal še CAD program HP — ME10 (Mechanical Engineering Series 10) in postprocesor za razrez ter več lastnih programov in podprogramov v okviru ME10.

ME10 je program za dvodimenzionalno risanje in konstruiranje za področje strojništva. Zasnovan je na principih tradicionalnih risarskih tehnik. Sistem tabelnih in ekranskih menijev omogoča enostaven vnos podatkov in klik posameznih funkcij. Zaslona je možno razdeliti na več oken. V vsakem oknu lahko povečujemo ali zmanjšujemo, prikazujemo celo risbo ali posamezne detajle. Rišemo lahko v več slojih. Lahko prikazemo samo posamezne od njih ali vse, torej kompletno risbo. Pri risanju si lahko pomagamo s pomočjo geometrije, z ravnalom in mrežo. Enostavno lahko kreiramo detajle v poljubnem merilu. Standardne dele, kot so vijaki, podložke, matice, zagazde, ležaji itd. lahko poljubno kličemo iz knjižnic in pozicioniramo na katerokoli točko na risbi. Pri kotiranju se vrednosti posameznih dimenzij avtomatsko izračunajo iz geometrije. Obliko in način kotiranja je možno prilagoditi vsem svetovnim standardom. Možna je dodajanje toleranc in znakov obdelave, šrafi-

ranje poteka avtomatsko. Vrsto šrafure — vorez lahko poljubno definiramo. Popravljanje geometrije je možno v vsakem trenutku, pri tem se dimenzije in šrafura popravijo avtomatsko. Možna je pisanje teksta v različnih oblikah in vrstah črk, ki jih lahko definiramo sami. Ena bistvenih prednosti programa je njegova odprtost. Poseben podprogramski jezik omogoča, da lahko dodajamo svoje lastne funkcije, ki jih vpletemo v ekranske in tabelne menije, kar vse pripomore k hitrejšemu delu. Risbi lahko dodajamo tudi dodatne informacije, ki na risbi niso vidne, potrebujemo pa jih za nadaljnje delo, kot so npr.: materialne liste in tehnološke izdelave. Program omogoča tudi razne spremembe cele geometrije ali njenih posameznih delov npr.: premikanje, kopiranje, rotiranje, povečevanje, pomanjševanje, raztegovanje, preslikavanje in transformiranje. ME10 omogoča kreiranje družine podobnih delov. V tem jeziku opišemo osnovno obliko, podobno delo dobimo z vnašanjem novih dimenzij. Risbe lahko shranjujemo na diske, diskete in trakove. Shranjujemo jih po različnih merilih, po hierarhiji kot npr.: projekt, podprojekt, sklop, sestav do delavniške risbe. Iskanje risb je možno glede na ime risbe, datum kreiranja, datum zadnje spremembe itd. Z risalnikom lahko risbo narišemo na različne vrste papirja poljubnega formata do velikosti A0.

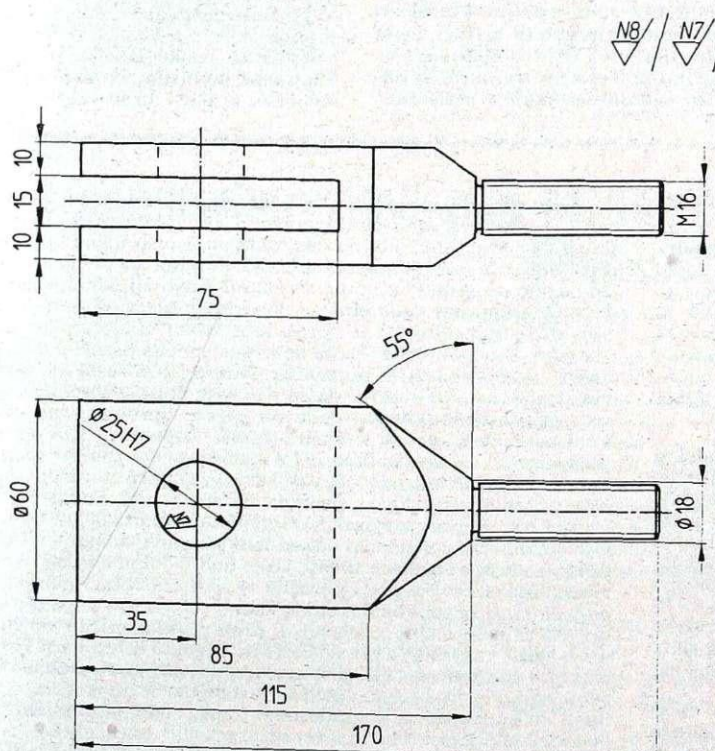
Opisani CAD program ME10 uporabljamo za risanje poljubnih delov, ki jih želimo izrezati iz pločevine. Ko imamo narisane vse dele, ki jih želimo izrezati in ploščo znanih dimenzij, se lotimo t.i. krojenja — razporejanja delov na ploščo. Ploščo narišemo in dele s pomočjo premikanja, kopiranja, rotiranja in preslikavanja razporedimo na ploščo. Pri razporejanju pazimo na čim boljši izkoristek materiala. Skrojeno ploščo shranimo v datoteko v standardnem formatu. Do luknjane traku, na katerem so zapisani ukazi, ki jih zahteva NC stroj za razrez pločevine, nam manjka še en korak. S postprocessorskim programom preberemo datoteko, v katero smo zapisali krojeno ploščo. Program prebere samo geometrijske podatke (obliko), izbrati moramo le zaporedje rezanja, smer rezanja, določiti debelino plošče in način rezanja (avtogeno, plazma). Pleg traku za NC stroj nam program nudi še dolžine delovnih in mrtvih hodov ter čas rezanja.

Po dveh letih uporabe CAD sistema lahko potrdimo njegovo upravičenost. Z njim smo zelo skrajšali pot, ki je potrebna za izdelavo NC programa. Lahko trdimo, da smo v primerjavi s stari načinom programiranja NC strojev za razrez pločevine prihranili vsaj dve delovni mesti programerjev. Delovanje opreme je zanesljivo, saj se ni bil potreben noben servisni poseg. Omogočena je izdelava načrtov in skic za potrebe obrata. Sistem je odprt in ga lahko sproti prilagajamo lastnim zahtevam.

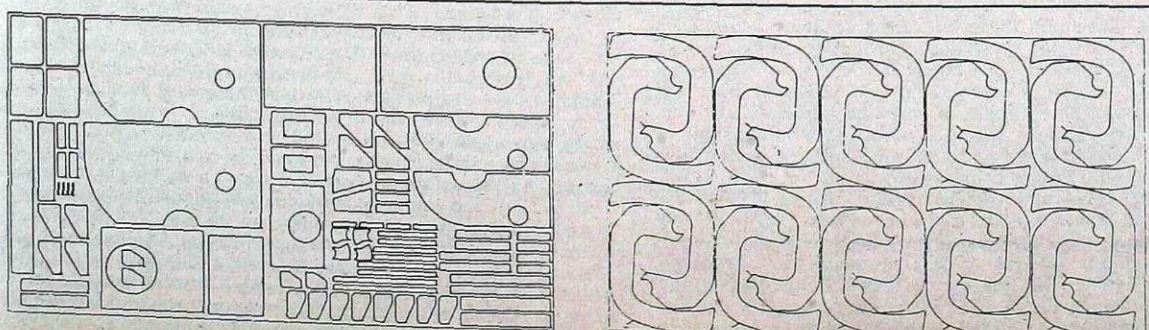
Seveda pa želimo sistem razvijati še naprej. V svetu se pojavlja vedno več aplikacij, katerim za osnovo služi prav program ME10. Ena takih je program PROFIL/PROROH, ki nudi izračun obremenitev oblikovnih kolutov za hladno oblikovane profile in na osnovi tega v končni fazi avtomatsko izdelavo konstrukcijske risbe oblikovnega koluta. TC APT je program, ki omogoča izdelavo programov za NC obdelovalne stroje, prav tako obstaja množica programov za razvoj plaščev poljubnih geometrijskih teles. Poleg tega je možno dobiti že izdelane knjižnice standardnih elementov, kot so vijaki, matice, podložke, zagazde, ležaji, elementi za risanje hidravličnih shem itd.

Področje uporabe tovrstnih računalnikov je široko. Tudi v Železarni bi morali razmišljati o njihovi uporabi v projektiranju in konstrukciji (Inženiring, TIDN, OID) in pri programiranju numerično krmiljenih obdelovalnih strojev (Strojne delavnice). Seveda pa je poleg aplikacij v strojništvu enako razvejana možnost uporabe tudi na drugih področjih: elektrotehniki (CAE), gradbeništvu, arhitekturi, geodeziji...

Danko Katrašnik

Primer delavniške risbe izdelane na računalniku

Primer krojene pločevine

Obvestila kolektivu

Razpored dežurnih Železarne

OD 3. DO 9. APRILA

3. aprila, Sašo MANDELJC, Valjarna bluming štekel, Jesenice, Tomšičeva 88, ☎ 82-054.
4. aprila, Valentin MARKEŽ, Vzdrževanje, Jesenice, Cesta talcev 4 b, ☎ 83-345.
5. aprila, Leon MESARIČ, Želbljarna, Jesenice, Titova 3, ☎ 81-216.
6. aprila, Srečo MEŽNAR, Jeklovlek, Mojstrana, Dovje 107 a, ☎ 89-040.
7. aprila, Janko PERNE, SRR, Jesenice, Titova 1 a, ☎ 81-904.
8. aprila, Miloš PIŠČANEC, SPP, Jesenice, Prešernova 23, ☎ 83-803.
9. aprila, Janez POLJŠAK, poslovodni odbor, Hrušica 12.

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

Datum:	Dnevni:	Nočni:
Ponedeljek — 3. 4.	Alojz Slivnik	Alojz Varl
Torek — 4. 4.	Adam Kovač	Matija Urh
Sreda — 5. 4.	Janez Arh	Rado Legat
Četrtek — 6. 4.	Marjan Erman	Martin Brumat
Petek — 7. 4.	Pavel Zupan	Zdenko Cund
Sobota — 8. 4.	Franc Arnež	Mitja Kernik
Nedelja — 9. 4.	Marko Sušnik	Vlado Repe

Služba obratne ambulante

Od 3. do 8. aprila bodo delale naslednje obratne ambulante:
 DOPOLDNE: II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik in III. obratna ambulanta — dr. Bernarda Benedik — Tili.
 POPOLDNE: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek in IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš.
 Dispanzer za borce od 13. do 14. ure.
 V soboto, 8. aprila, samo dopoldne: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek in IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš.
 ZOBNE AMBULANTE:
 DOPOLDNE: II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.
 Za borce: od 7. do 8. ure.
 POPOLDNE: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražišar.
 V soboto, 8. aprila, samo dopoldne: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražišar.

Dežurni v Vatrostalni

1. in 2. aprila, Rifet JAŠAREVIČ, Kurirska 1 a, Jesenice, ☎ doma 83-831, ☎ v službi 83-916.
 Dežurni Vatrostalne je v soboto od 6. do 12. ure na delovnem mestu, v prostem času do ponedeljka do 6. ure zjutraj pa je dežurni dosegljiv na domu.

Pregled dela skupne disciplinske komisije za februar

V mesecu februarju so direktorji TOZD in sektorjev vložili 72 zahtevkov za disciplinski postopek. Komisija je na petih obravnavah skupaj s še nekaj zahtevki iz januarja obravnavala 29 delavcev. Med kršitvami delovne obveznosti še vedno prevladujejo neopravičeni izostanki in nedovoljeni izhodi iz železarne. Odločitve komisije, proti katerim so delavci vložili ugovore na odbore za prošnje in pritožbe ter varstvo pravic delavcev in še niso rešeni, v pregledu dela niso zajete, ker še niso dokončne.

TOZD Tehnične dejavnosti

Vinko Gačnik — instalater specialist, Vzdrževanje, zamudil na delo, vratarju dal podatke sodelavca, javni opomin,
 Marcel Vogelnik — ključavničar specialist, Strojne delavnice, neupravičeno prilaščanje materiala, last Železarne Jesenice, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo devetih (9) mesecev,
 Rudi Pintarič — čuvaj kretnik, Transport, vinjen na delu, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh (3) mesecev,
 Jože Šmid — prvi kovač, Strojne delavnice, vinjen na delu, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh (3) mesecev.

Ploščati program

Andrej Krže — voznik viličarja, Hladna valjarna Jesenice, neupravičena uporaba viličarja in pomoč drugemu delavcu pri neupravičenem prilaščanju predmeta, last Železarne Jesenice, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega (1) leta,
 Ljubomir Dušančič — žerjavovodja, Valjarna debele pločevine, predčasni izhod na nedovoljenem mestu, javni opomin,
 Ibrahim Murselevič — prvi valjavec, Hladna valjarna Jesenice, predčasni izhod na nedovoljenem mestu, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh (3) mesecev,
 Taib Bahtić — prvi rezalec krožnih škarij, Hladna valjarna Jesenice, predčasni izhod na nedovoljenem mestu, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh (3) mesecev,
 Hasan Grbič — voznik viličarja, Hladna valjarna Bela, neopravičen izostanek, javni opomin,
 Klemen Drobčič — lužilec, Hladna valjarna Bela, predčasni izhod na nedovoljenem mestu, javni opomin,
 Anton Robić — lužilec, Hladna valjarna Bela, predčasni izhod na nedovoljenem mestu, javni opomin,
 Safet Beriša — snemalec kolobarjev, Hladna valjarna Bela, predčasni izhod na nedovoljenem mestu, javni opomin,
 Branko Čimžar — adjuster, Hladna valjarna Bela, neopravičen izostanek, javni opomin.

TOZD Okrogli program

Franc Čerin — adjuster žice, Žičarna, neupravičeno prilaščanje predmeta, last Železarne Jesenice, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega (1) leta,
 Mišo Marič — žičar, Žičarna, neupravičeno prilaščanje materiala, last Železarne Jesenice (manjša vrednost), prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh (3) mesecev,
 Senad Amidžić — adjuster žice, Valjarna žice in profilov, neopravičen izostanek, denarna kazen,
 Suljo Mulalić — pomočnik operaterja navijalca, Valjarna žice in profilov, neopravičen izostanek, denarna kazen,
 Mitko Krstov — adjuster žice, Žičarna, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja,
 Roman Jeretić — adjuster žice, Valjarna žice in profilov, neopravičen izostanek, javni opomin.

TOZD Talilnice

Asim Zulić — prvi pomočnik talilca, Jeklarna 1, neopravičena izostanka, vinjen na delu, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo devetih (9) mesecev,
 Mile Badžek — zapenjalet, Jeklarna 1, spal na delovnem mestu, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh (3) mesecev,
 Miodrag Klepić — pomočnik v livni jami, Jeklarna 1, malomarno izpolnjevanje delovnih obveznosti, denarna kazen.

Po obravnavi na odborih za prošnje in pritožbe ter varstvo pravic delavcev TOZD in DSSS je postala dokončna še naslednja odločba:

Božidar Derganc — upravljalec kalilne linije, Valjarna debele pločevine, zamudil na delu, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

Skupna disciplinska komisija

Prihodnje seje skupščin SIS

Več sredstev za kulturo

Kot smo že napovedali, sedaj različne delegacije za SIS postopoma prejema-jo podrobnejše podatke o lanskoletnem uresničevanju programov ter o načrtovanih nalogah SIS v letošnjem letu. Ponovno priporočamo, da delegacije ob obravnavi teh gradiv pri zavzemanju svojih stališč upoštevajo smernice zborov delavcev (SDS), ki so bile sprejete ob seznanjanju s pregledom obveznosti za zadovoljevanje skupnih družbenih potreb v letu 1988. Že v torek, 4. aprila, bo ob 12. uri v zgornjih prostorih Kazine 7. seja skupščine kulturne skupnosti Jesenice.

Od zadnje seje skupščine kulturne skupnosti občine Jesenice je preteklo že skoraj eno leto. Pred majsko sejo skupščine so se v Železarni sestale tri delegacije (TOZD Ploščati program in Tehnične dejavnosti ter DSSS). Njihovi delegati so se skupščine tudi udeležili, poleg teh pa je bil tam še delegat TOZD Talinice. Delegat TOZD Ploščati program je na skupščini zastavil vprašanje glede števila zaposlenih v skupni strokovni službi SIS občine Jesenice, njihove strukture in osebnega dohodka, delegat DSSS pa glede formiranja delegatske baze. Obema je bilo odgovorjeno, odgovor pa je naveden tudi v zapisniku prejšnje seje skupščine.

Iz gradiva, ki so ga prejeli delegacije za SIS za kulturo, je razvidno, da je bilo na tem področju lani izvedenih ogromno nalog in sicer kljub temu, da se praktično vse leto ni vedelo, ali bo treba spremeniti vir financiranja kulturne dejavnosti. Prispevek naj bi namreč po novem lani plačevali od ostanke dohodka, kar je glede na izgube v gospodarstvu nezanesljiv vir, vendar pa je ostalo pri starem - iz bruto osebnega dohodka (vse leto je znašala prispevna stopnja 0,46 %, decembra pa je bila znižana na 0,26 %). Po treh (nenacrtovanih) valorizacijah je finančni načrt kulturne skupnosti za lansko leto znašal približno 809,5 milijona dinarjev. S temi sredstvi so bile izvedene načrtovane in dodatne naloge. Omenimo naj le na novo uvedene in uspešno izvedene Čufarjeve dneve, delno razrešitev prostorske stiske občinske knjižnice, odplačane so bile vse anuitete za Prireditveni center, preselitev Radia Triglav v nove prostore tega centra, izdelan je bil elaborat o ustanovitvi občinskega muzeja na Jesenicah ipd.

Letos naj bi zbrali dve milijardi dinarjev, kar je za 151 % več sredstev kot lani. To pa je tudi večje povečanje, kot je predvideno za ostale družbene dejavnosti. S tem naj bi poleg redne dejavnosti naredili zlasti naslednje:

- ustanovili občinski muzej (zato tudi niso posebej predvidena sredstva za Tehniški muzej in Triglavsko muzejsko zbirko),
- zagotovili minimalne pogoje za matičnost občinske knjižnice: pridobitev dodatnih prostorov za adaptacijo bivših prostorov Radia Triglav LRP, po možnosti dokončanje male dvorane v Prireditvenem centru (čitalnica in večnamenski prostor), na novo zaposliti vsaj še enega knjižničarja,

- izdali monografijo ob 60. letnici ustanovitve mesta Jesenice,
- restavrirali najdišče Ajdna in Čopove hiše,

- podpirali regijski program Radia Triglav (zaradi različnih preteklih pe-

ripetij bo možno slišnost regionalnega programa doseči le s povezovalnim obstoječih oddajniških mrež radijskih postaj na Gorenjskem).

V delegatskem gradivu je podan podroben pregled opravljenih nalog v preteklem letu ter načrtovanih v letošnjem letu: za občinsko knjižnico, gledališče Tone Čufar, muzejsko in galerijsko dejavnost, zavod za spomeniško varstvo Kranj, Zvezo kulturnih organizacij ter Radio Triglav.

Kratka informacija o lanskoletnem in letošnjem delu in poslovanju skupne strokovne službe SIS občine Jesenice je bila že objavljena v Železarni 16. marca v prispevku z naslovom V torek bo skupščina izobraževalne skupnosti. Predlog odloka o razglasitvi naravnih spomenikov na območju Triglavskega parka v občini Jesenice so v Železarni že decembra lani obravnavale delegacije za zbor združenega dela, vendar brez pripomb. Kljub predvidenim spre-

Brezveterje v dolini gornjesavski

Glede na stanje in usmeritve za nadaljni razvoj našega preljubega samoupravljanja lahko v bližnji prihodnosti pričakujemo novo rubriko v Železarni: Samoupravna dediščina — bogastvo ali breme?

Visoko, višje ... (Irena Kučina)

Pregled sestankov SDS

Iz obrata Jeklarne 1 smo prejeli zapisnike SDS vodstvo obrata, priprava vložka 1,2,3 in 4, talinške naprave 1,2,3,4 in BBC, vlivališče 1,2,3 in 4, predelava talinških odpadkov, kamnolom ter ponovno gospodarstvo 2 in 3. SDS priprava vložka 1 ponovno opozarja, da je žerjavna proga pristanjskih oziroma portalnih žerjavov v zelo slabem stanju. Posledica se kaže v mehanskih okvarah žerjavov. V enako slabem stanju je tudi normalnotirna proga za dostavo vagonov za nakladanje in razkladanje pod žerjavi. Skupino zani-ma, kdaj se bo to stanje popravilo. Po njihovem mnenju je bila za ureditev teh problemov idealna priložnost v minulih mesecih, ko so bile zaloge starega železa v skladišču minimalne, ne pa sedaj, ko je skladišče polno. Vprašujejo tudi, kdaj bo položen normalni tir pod takimenovani »novi žerjav« med boksi, saj bo šele tedaj mogoče delati lažje, hitreje, predvsem pa bolj varno. SDS priprava vložka 3 meni, da vzdrževalci stroje na pripravi vložka (škarje, žerjave) slabo vzdržujejo. Konkretno: ne poskrbi se, da olje na škarjah ne bi puščalo; grablci na žerjavu pa so brez »kremljev«. Na sestankih SDS vlivališče 1,2 in 3 so posebno pozornost namenili vprašanju zmanjšanja previsokih materialnih stroškov (s poudarkom na racionalnejši porabi materiala), ki ga uporabljajo pri svojem delu. SDS vlivališče 3 k temu dodaja, da manjša poraba materiala ne bi smela iti na račun kvalitete. SDS vlivališče 4 se pritožuje zaradi pomanjkanja delavcev na novi napravi na kontilivu. Problem je v tem, da so posamezni delavci že dalj časa na bolovanju, zamenjave zanje pa nimajo. Vse delo v livni jami in na kontilivu mora opraviti 5,6 ljudi. Mnenja so, glede na to, da je stanje že sedaj kritično, da tudi oni sami, še zlasti v poletnih mesecih, ne bodo zdržali takega tempa dela. SDS ponovno gospodarstvo 2 in 3 sta edini SDS v obratu Jeklarne 1, ki sta imeli pripombe na poslovno poročilo za leto 1988, pa še to le v zvezi z osebnimi dohodki. Takole pravijo: »Delavci ponvičnega gospodarstva 2 in 3. izmene imajo še vedno pripombe na preizkušene dohodke. Mnenja so, da so za delo, ki ga opravljajo, premalo plačani in ne dosegajo poprečja ŽJ. Delavci menijo, da z osebnimi dohodkom močno zaostajajo za delavci v drugih oddelkih v Jeklarne 1. Ne strinjajo se s spremembo otežkočenega dodatka. Delavci vmesnih ponov, žlebarji na EP, žerjavovodje, pomočniki zidarjev, po novem obračunu nimajo pravice do otežkočenega dodatka. Nezadovoljni so pa zato, ker menijo, da jim prav tako pripada otežkočen dodatek. Delavci zahtevajo, da na njihov zbor pride tov. obratovodja Ravnik in jim pojasni glede otežkočenega dodatka.« Pod točko razno pa so žerjavovodji opozorili, da stare gare za obračanje ponov niso več varne. Zato so zahtevali, da se popravijo ali nabavijo nove. Vprašujejo tudi, kdaj bodo narejene nove gare za obračanje in prenašanje ponov.

Iz obrata Jeklarne 2 smo prejeli zapisnike SDS peč + VOD 1,2,3 in 4 ter kontiliv 1,2,3 in 4. SDS peč + VOD 1 vprašuje, kaj je z be-

nificirano delovno dobo za delavce, ki delajo v proizvodnji v Jeklar-ni 2. Člani SDS peč + VOD 4 pa vprašujejo, kje bi lahko izvedeli za rezultate meritev in za ocene delovnih pogojev, ki so bile nare-jene v zvezi z ugotavljanjem upravičenosti do beneficirane delovne dobe. Po njihovem mnenju delovni pogoji namreč niso prav nič boljši kot v Jeklarne 1. SDS kontiliv 1,2,3 in 4, ki so se sestale na skupnem zboru, glede ciljev za letošnje leto menijo, da so uresnič-ljivi, seveda ob ustreznih vztrajnosti in prizadevnosti. S strani vodje SDS pa je bila ob tolmačenju finančnih rezultatov poslovanja v lanskem letu izražena želja, da bi se tovrstna gradiva v bodoče tolma-čil nekdo, ki je za to tudi strokovno usposobljen.

Iz obrata Livarna smo prejeli zapisnike SDS vodstvo, modelna mizarna, čistilnica odlitkov in jekloliivarna. Na skupnem zboru de-lavcev SDS vodstvo, modelna mizarna in čistilnica odlitkov so bile v zvezi s poslovanjem v lanskem letu podane pripombe na plan, ker niso imeli naročil. Poudarili so, da se ne strinjajo z nerealno postavljenim planom, saj ocenjujejo, da so prav zato prikrasani pri osebnem dohodku. SDS jekloliivarna pa je nekoliko drugačnega mnenja: »Člani SDS smatrajo, da bi se moralo pogledati tudi na fi-nančno realizacijo obrata, ne samo na tonažo, ker mislijo, da so de-lavci v livarni tudi zaradi tega prikrasani na osebnem dohodku. Če bi imeli za pokazatelj finančno realizacijo, bi ne bilo takšne raz-like v osebnih dohodkih.«

Iz obrata Valjarna blumig štekel smo prejeli zapisnike SDS vodstvo obrata, blumig 1,2 in 3, adjustaža štekel 1 in 2, adjustaža blumig 1,2 in 3 ter adjustaža štekel in lužilnica Javornik. Od SDS adjustaža štekel Javornik smo prejeli tudi zapisnik izrednega se-stanka z dne 20. marca, vendar pa si najprej oglejmo, kakšnega mnenja so bili na prejšnjem, rednem sestanku, dne 9. marca, ko so obravnavali poslovno poročilo. Pri poslovnem poročilu so se osre-dotičili predvsem na probleme adjustaže Javornik. Ugotovili so, da številke sicer kažejo manjšo proizvodnjo, da pa je potrebno upo-števati tudi to, da niso imeli materiala in da so delali z manjšim številom delavcev. Pod razno pa so opozorili na vprašanje osebnih dohodkov, češ, da so, glede na prevladujočo ročno delo in življenjski standard, prenizki. Vprašanje osebnih dohodkov je bilo tudi vzrok za sklic izrednega sestanka, ki so se ga udeležili tudi vod-stveni delavci obrata. Njihova stališča so: »Delavci so zaskrbljeni glede osebnih dohodkov. Menijo, da njihova delovna mesta niso plačana enakovredno z enakimi delovnimi mesti v njihovi TOZD in z drugimi TOZD. Nekateri delavci imajo OD za 600.000 din manjši od poprečja Železarne. Delavci so predlagali, da je potreb-no ponovno ovrednotiti delovna mesta ter k posameznim delovnim mestom dodati dodatek za fizično delo. Delovna skupina predlaga, da se ravnalcem poveča skupina zaradi težkih delovnih pogojev. Žerjavovodje predlagajo, da se njihova skupina izenači z žerjavovodji na Beli. Sedanji žerjav je star, preglednost je slaba, ropot pa neznošen. Delati se ne da sede, ampak samo stoje. To pa je za osem ur zelo naporno. Predlaga se težkočeni dodatek za to delovno mesto. Podan je bil tudi predlog, da bodo v primeru, da se stanje ne bo izboljšalo, poklicali na ponovni sestanek še vodstvo sindika-

Ostale seje skupščin SIS

Včeraj je bila seja skupščine SIS za pospeševanje proizvodnje hrane in zagotavljanje osnovne preskrbe, pred tem (28. marca) pa se je v Železar-ni sestala posebna skupna delegacija za to SIS. 6. aprila bo seja skupščine območne SIS za PTT promet Kranj, seja ustrezne skupne delegacije v Že-lezarni pa v ponedeljek, 3. aprila, ob 12.30 v sejni sobi samoupravljalcev.

17. aprila bo predvidoma skupščina skupnosti socialnega skrbstva, 18. aprila pa skupnost otroškega varstva in skupnost socialnega varstva. Za ostale datumi še niso znani, vsekakor pa se bodo zvrstile pred prvomajski-mi prazniki (do 25. aprila).

CSI

Kaj je novega v sindikatu

Tezam o prenovi sindikata na pot

Predsedstvo republiškega sveta Zve-ze sindikatov Slovenije je s sprejemom tez o prenovi sindikata odprlo razpravo o programski zasnovi Zveze sindi-katov Slovenije in o smereh in načinih uveljavljanja delavskih pravic in ciljev sindikata v današnjem času in v pri-hodnje. Teze o prenovi spodbujajo sin-dikat, naj postane samostojna in neod-visna organizacija delavcev, vendar se pri tem ne odpoveduje svojemu vplivu na politični sistem socialističnega sa-moupravljanja. Med tistimi prvinih novega pogleda na sindikat velja ome-niti predvsem spoznanje, da je potreb-no skriti doslej preširoko in morda tudi zategadelj premalo učinkovito de-lovanje sindikata »povsod in nikjer« in določiti predvsem tista področja, na katerih mora sindikat uveljavljati in-terese svojega članstva. Zato so v pro-gramski zasnovi sindikalne prenovne predstavljene tudi naloge, ki izhajajo iz spoznane nujne razvojne preobraz-be gospodarstva in družbe, demokraci-je in zahteve sindikata, s katerimi ho-če uveljaviti izboljšanje delovnih in ži-vljenjskih razmer delavcev, ekonom-sko in socialno varnost presežkov de-

lavcev, varstvo pravic delavcev in dela-ter delovnega razmerja, socialno in g-motno varnost ogroženih kategorij delavcev in zaščito stavekajočih.

Uveljavljanje nove programske zas-nove in spreminjanje razmer v posa-meznih delovnih kolektivih in družbi pa zahteva najprej čiste odnose zno-traj sindikalne organizacije, da bo lah-ko vsak član organizacije in organ ZSS zavestno, ustvarjalno, kritično in od-govorno sooblikoval in dosegal cilje Zveze sindikatov Slovenije. Prav zato teze prinašajo tudi smeri in načine prenovne sindikalne organizacije, ki mora postati resnično delavskam sa-mostojna, neodvisna in sposobna hkrati uveljaviti upravičene zahteve svojega članstva. Zato pa mora tudi hoteli in biti usposobljena za normal-ni dogovarjanje s poslovodnimi sestavi v podjetjih in izvršnopoličnimi telesi na vseh ravneh odločanja.

Teze o prenovi sindikata, ki so bile objavljene v Sindikalnem poročevalcu (št. 2, 17. februarja 1989) bomo predsta-vili v naslednji številki Železarnja.

Samoupravljanje in sindikat v statutu podjetja

Zakon o podjetjih (Ur. l. SFRJ št. 77/88) ima v primerjavi z zakonom o združenem delu bistveno manj določb o upravljanju podjetij oziroma o uve-ljavljanju samoupravnih pravic delav-cev. To je ena izmed posledic določb XXIV. dopolnila ustave SFRJ, ki ne dovoljuje več, da bi z zakoni določali, o čem odloča delavski svet organizacije združenega dela (podjetja). Pri tem pa je XXIV. ustavnem dopolnilu določe-no, da lahko le statut podjetja, poleg v tem dopolnilu naštetih zadev, določi še druge zadeve, o katerih odločajo de-lavci z osebnim izjavljanjem ali o kate-rih odloča delavski svet.

Taka ustavna določba in z njo uskla-jene določbe zakona o podjetjih ne do-puščajo več enostavnega prepisovanja zakonskih določb v statut in druge sa-moupravne splošne akte podjetja, am-pak zahtevajo tudi temeljito strokovno (in politično) pripravo in ustvarjalnost pri snovanju vseh tistih določb statuta, s katerimi je treba izvorno urediti od-nose pri samoupravljanju v podjetju.

V sedanjih družbenih razmerah se pojavljajo tudi močne težnje, da bi sa-moupravljanje delavcev v podjetjih kar najbolj omejili, največkrat le na ti-ste samoupravne pravice delavcev, ki jih določa ustava.

Te težnje temelje na prepričanju, da je samoupravljanje preživelo, da se ni potrdilo ali da nas je pripeljalo v sedan-jo gospodarsko in družbeno krizo ter da ga je treba odpraviti. Vse pravice upravljanja naj bi poverili poslovod-nim organom in strokovnim službam, delavci pa naj imajo le pravico (in dolžnost) delati. Take težnje niso spre-jemljive in jih je treba odločno zavrni-ti, sicer pa tudi niso uresničljive (zara-di ustavnih in zakonskih določb).

Procesi preobrazbe delovnih organi-zacij, zlasti s temeljnimi organizacija-mi združenega dela, v podjetja so se že začeli, marsikje pa s takšno preobraz-bo prav nekritično hitijo. Tako naglo spodbuja zlasti težnja po čim večji centralizaciji upravljanja in vodenja (kot posledico odprave TOZD) v po-djetjih in koncentracijo odločanja (mo-či) v poslovodnih organih in delavcih s posebnimi pooblastili in odgovornost-mi (kar pa ni oprto na poslovne rezul-tate in zaupanju delavcev, ampak možnostih, ki jih daje zakon).

Sindikat v organizacijah združenega dela mora v teh procesih posvetiti naj-večjo pozornost prav tistim strokov-nim in vsebinskim rešitvam v statutih podjetij, ki pomenijo konkretizacijo ustavnih in zakonskih določil o ures-ničevanju pravic delavcev, vloži sindi-kata in obveznostmi organov podjetja do sindikata ter notranji organizaciji podjetja.

Cilj gradiva, ki je bilo objavljeno v 2. številki Sindikalnega poročevalca, je izoblikovati pripomoček za delo sindi-kalnih delavcev pri preoblikovanju go-spodarskih organizacij združenega de-la v podjetja. Žal v tem trenutku še ni sprejet zakon o temeljnih pravicah iz delovnih razmerij, zato v tem gradivu področje delovni razmerij ni obdelano. Po svoji pomembnosti bi v statut pod-jetja spadale s področja delovnih raz-merij zlasti naslednje zadeve: urejanje ekonomskih in tehnoloških presežkov, pooblastila poslovnega organa, di-sciplinska komisija, varstvo pravic de-lavcev in pravica do stavke.

ta Železarne.« Na sestanku SDS blumig 2 so valjavci štekle opo-zorili ne neprogramirano vlivanje in valjanje kvalitet, ki gredo v hladilne jame. Moti jih, da časi ohlajanja niso točno opredeljeni. Podobno pripombo je imela tudi SDS blumig 3: »Velikokrat ne od-govarjajo programi valjanja: ali zaradi dimenzij, ali pa zaradi pro-blemov ohlajanja kvalitetnih kolobarjev v hladilnih jamah.« SDS adjustaža štekel 1 in 2 se vprašujeta, zakaj imajo v oddelku naj-slabše osebne dohodke, ko pa se iz poslovnega poročila vidi, da so dobro delali. Tudi SDS adjustaža blumig 1 si zastavlja podobno vprašanje: menijo namreč da so v obratu delali dobro, da se to na osebnih dohodkih kaj dosti ne pozna. Vprašujejo se tudi, do kdaj bomo še poslovali s takšno izgubo. Zapisnika SDS adjustaža blumig 2 in adjustaža blumig 3 sta še posebej zanimiva, saj so v prvem primeru delavci glasovali proti z zaključnim računom pred-lagani delitvi dohodka, v drugem pa sploh niso hoteli glasovati. Oglejmo si najprej zapisnik SDS adjustaža blumig 2. Takole pra-vijo: »Zahteva se pojasnilo odkod tolika izguba, ko pa je bilo od vo-dilnih zadnje tri mesece slišati, kako dobro delamo in da se izguba zmanjšuje. Iz poslovnega poročila se vidi, da vedno manjši delež dohodka gre za osebne dohodke, vedno več pa gre za druge neme-ne. Vsi prisotni člani so glasovali proti predlagani (in verjetno že ustvarjeni) delitvi dohodka TOZD in DO, ker se jim zdi krivično, da kljub dobremu delu in gospodarjenju realni osebni dohodki vse-skozi padajo.« Pod razno vprašujejo, kdaj se bo poskrbelo, da bodo imeli ob koncu dneve v garderobah toplo vodo za umivanje, kdaj bodo pobelili garderobe in kdaj bodo uredili ventilacijo. SDS adju-staža blumig 3 pa poročilo o poslovanju v letu 1988 komentira ta-ko: »Izguba 24,5 milijard je za vse veliko presenečenje. Zato se postavlja vprašanje, kje so sedaj tisti »strokovnjaki«, ki so govori-li, pisali in na sestankih izjavljali, da se v zadnjem času izguba zmanjšuje. Vsi kazalci poslovanja za leto 1988 so veliko boljši kot v letu 1987, zlasti pa ustvarjeni dohodek, le pri osebnih dohodkih smo bolj skopi. Kdaj se bo pričelo »razbremenjevanje gospodar-stva«? O predlagani delitvi ustvarjenega dohodka TOZD in delo-vne organizacije člani SDS niso hoteli glasovati (vsi so se vzdržali), ker smatrajo, da ni prav, da gre najmanj dohodka za osebne do-hodke, levji delež pa za ostale »odjemalce«. V zvezi z obveznostmi za zadovoljevanje skupnih potreb v občini Jesenice v letu 1988 pa so zavzeli naslednje stališče: »Ker nas nihče nič ne sprašuje ta-krat, ko se odloča o višini prispevkov za zadovoljevanje skupnih potreb, naj nas tudi ne vpraša sedaj, ko so sredstva potrošena.« Tudi ta SDS pod razno opozarja na vse pogostejši pojav, da jim na koncu dneve zmanjka tople vode za umivanje. Zaradi dveh nezgod, ki sta se pripetili na dnini v zadnjem času, so posebno pozornost namenili tudi vprašanju varstva pri delu. Zanimiv pa je tudi njihov predlog, kako ohraniti čimbolj realno vrednost regresa. Takole pravijo: »Glede na to, da je referendum propadel v vseh treh to-čkah, zahtevajo člani SDS, da se v mesecu aprilu izplača vsem za-poslenim akontacija regresa v višini 500.000 din, ostanek pa, ko bo ponovljen referendum za dopolnitev samoupravnega sporazuma.« (se nadaljuje)

CSI — Božidar Lakota

Nekaj pripomb k programu dela Koordinacijskega sveta ZSMS Železarne Jesenice

Devetega marca je bil v Železaru objavljen predlog programa dela Koordinacijskega sveta (KS) ZSMS Železarne. Prva tretjina programa v celoti obsega skrajšan in nekoliko prirejen prepis uvoda in splošnih načel STATUTA ZSMS. Mnenja sem, zagovarjal sem ga na predsedstvu mladih Delovne skupnosti, da ta prepis (mimogrede: namenoma govorim o prepisu, saj Statut ni nikjer citiran!) ne sodi v program.

Če je hotelo predsedstvo KS ZSMS s tem le seznaniti neko članstvo (ali pa tudi samo sebe) bi to lahko storilo na primernejši način npr. s fotokopiranjem ustreznih delov statuta, s posebno prilogo k programu...

Vendar ne gre predvsem za to. Stvar je enostavna: Statut ZSMS je zastarel. Njegov uvod in nekatera splošna načela so zrela za smetiše zgodovine ali pa potrebiti temeljite prenove. Čeprav sprejet »še« leta 1986 na 12. kongresu v Krškem, statut plačuje davek zavezanosti svoji revolucionarni preteklosti in sopotništvu KP (ZK). Poglejmo samo prve stavke (Uvod):

»Zveza socialistične mladine, ki nadaljuje svetle tradicije revolucionarnega mladinskega in študentskega gibanja, se razvija in deluje kot najširša demokratična fronta socialistično opredeljenega mladega rodu. Zveza socialistične mladine, ki je oprta na socialistično prepričanje in zavest mladih in izraža zgodovinske interese delavskega razreda z zvezo komunistov na čelu, uvaja najširše množice mladih v delegatski sistem družbenega odločanja, jih vzgaja v duhu revolucionarnih tradicij narodnoosvobodilne vojne ter tako uresničuje svojo funkcijo subjektivne sile političnega sistema socialističnega samoupravljanja.« (podčrtal IP)

Skoraj dobesedno so v statutu prepisane ključne Kardeljeve formulacije iz Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja. Še leta 1986 je bilo priseganje na Kardelja, revolucionarne tradicije, zgodovinske interese delavskega razreda in čelno vlogo zveze komunistov, nujno in samo po sebi umevno. Ker temu ni več tako, so pisci programa dela KS ZSMS zadržali »zgodovinske interese delavskega razreda«, opustili pa skovanko »z zvezo komunistov na čelu«.

V statutu ZSMS lahko še preberemo: »ZSMS gradi svoje programske opredelitve in neposredno družbenopolitično dejavnost na zgodovinskih usmeritvah Zveze komunistov Slovenije in Jugoslavije opredeljenih v programu ZKJ...«

Ta odstavek so pisci programa dela KS ZSMS in prepisovalci statuta izpustili. Prepis statuta torej ni objektivno. Izpuščena so določila o vodilni vlogi zveze komunistov in ujetosti ZSMS v zgodovinske usmeritve ZKS in programa ZKJ. Če hočemo informirati mladinsko članstvo o tem, kaj imamo zapisanega v statutu, potem ne izpuščajmo temeljnih zadev.

Splošna načela statuta, prepisana tudi v programu dela KS ZSMS, podrobneje opredeljujejo načelo frontnosti ZSMS, ki je bil sicer sprejet že na 11. kongresu leta 1982. S konceptom frontnosti se je tedanje vodstvo mladinske organizacije zoperstavilo klasičnemu mladinskemu aktivizmu, ki je bil poln sektašenja do posameznih delov mlade generacije. Frontnost pomeni odprtost za izražanje in oblikovanje interesov različnih (frontnih) delov mlade generacije. Prav frontnost in samostojnost (le-ta je njen pogoj) sta bila v letih po 11. kongresu ključna vzvoda nagle afirmacije mladinske organizacije.

Toda, kaj je s frontnostjo v pogojih političnega pluralizma oz. politične konkurence; v pogojih BOJA ZA OBLAST?

Ko je predsedstvo Republiške konference ZSMS obravnavalo gradivo za konferenco o političnem pluralizmu, je med drugim ugotovilo (Komunist, 20.1.89), da je mladinska organizacija

danes v krizi prav zaradi metode frontnega delovanja, ki nima več nobene perspektive. Mladinska organizacija nima ustreznih mehanizmov, ki bi ji omogočali prenašanje političnega vpliva v parlament. V samem gradivu »Za demokracijo« so kritizirane zahteve po združevanju v razne »frontne« ali »krovne« organizacije:

»Frontnost ZSMS (ki seveda ni bila nikoli zapovedana in v funkciji poenotenja stališč) je lahko samo začasna in danes ni več produktivna. Prav nasprotno: Skozi to svojo funkcijo je danes ravno »produktivno« vključena in ujeta v igro prepovedane političnosti znotraj neartikuliranega političnega sistema, sistema neomejene vladavine ene in edine partije. ZSMS s pričujočim programom seveda ne odreka pomoči in sodelovanja različnim družbenim gibanjem, projektinim skupinam in pobudam. Zavzema pa se za tak politični in družbeni sistem, v kateri ji te funkcije ne bo treba več opravljati oz. kjer se bo to dogajalo na načelen in kodificiran način. Zato je neizbežna tudi korenita reforma same ZSMS. Nuje se pač ne sme spreminjati v krepot.«

Govori se o tem, da bo kongres ZSMS že jeseni. Težko je z gotovostjo reči kakšne vse bodo ideološke in organizacijske spremembe ZSMS. Svobodno politično tržišče — za katerega se zavzema RK ZSMS — pa bo vsekakor zahtevalo globoko prestrukturiranje. Nov statut ZSMSbo na ta vprašanja moral odgovoriti.

Ivan Puc

Opravičilo!

Mladim delavcem Železarne jesenice, ki so rojeni 1961. leta in niso podpisali pristopno izjavo za nadaljnje članstvo v ZSMS, se opravičujemo za dvomesečni odtrgljaj mladinske članarine.

Do napake je prišlo pri izdelavi seznama članov ZSMS. Prizadeti lahko dobijo povrnjena sredstva v višini 4.000 din v prostorih KS ZSMS Železarne.

Zahvaljujemo se za razumevanje in se še enkrat opravičujemo.

Predsedstvo KS ZSMS
Železarne Jesenice

Mladinske novice in novičke

Prejšnji teden je bil kar pester v mladinski organizaciji. Pa pogledjmo kaj se je dogajalo:

Sestalo se je predsedstvo KS ZSMS Železarne na ponovno sklicani 26. seji. Tako kot na zadnji seji tudi tokrat niso bili sklepni. Zmenili so se, da se sestanjo spet 29. marca.

Prvi sestanek je imel tudi štab za pripravo Srečanja mladih črne metalurgije Jugoslavije. Več o tem v naslednji številki.

Sestalo se je tudi nekaj OO ZSMS: Na ustanovni seji se je sestala OO ZSMS Ploščati program. Ker niso bili sklepni (manjkali so člani iz nekaterih aktivov te osnovne organizacije), so

sprejeli sklepe, ki naj bi jih obravnavali mladi po aktivih: volitve se izvedejo na naslednjih sejah, podpirajo kandidaturu Hermana Debelak za sekretarja OK ZSMS Jesenice in sprejeli so oba finančna plana (tako OK ZSMS Jesenice kot tudi KS ZSMS Železarne Jesenice za leto 1989) ter programe dela za letošnje leto.

Seja OO ZSMS Okrogli program pa je bila sklepna. Obravnavali so enak dnevni red kot OO ZSMS Ploščati program ter izvolili predsedstvo osnovne organizacije. V naslednjem mandatu obdobju bo predsednik Živko Šušur.

OO ZSMS Talilnice je imela sestanek v torek, 28. marca. Kaj so sklepali in o čem so se pogovarjali, bomo pisali v naslednji številki Železarja.

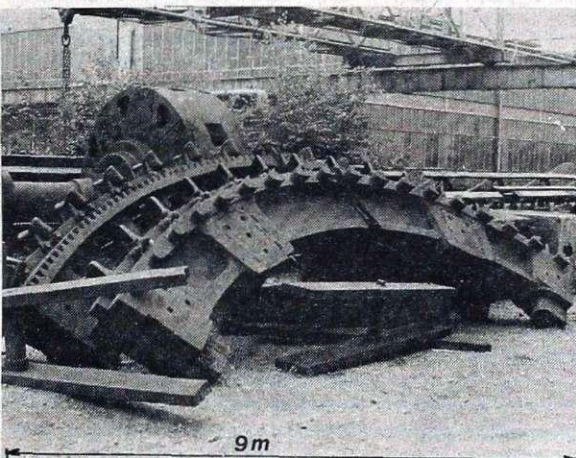

Tehniška dediščina — bogastvo ali breme?(20)

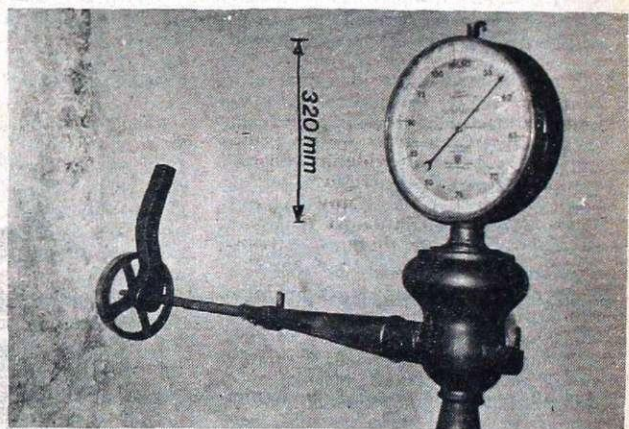
Energetski objekti (2)

Vprašanje Leonarda pa pravzaprav niti ne bi bilo tako presenetljivo, če nebi bil v celoten trud okrog zaščite vključen celo republiški zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine SRS. Še predno je prišlo do ustavitve turbine je stekla akcija za popolno dokumentiranje tako, da je vse nesreči navkljub, ki ga je doletela, ostalo vsaj nekaj avtentičnih posnetkov. Idejni predlogi za ponovno postavitev koles ob cestni vpadnici na Beli pa so se izgubili neznano kje.

Prav vprašanje Leonarda že dve leti sproža nekatera polemična razmišljanja v slovenskem časnikarstvu, vendar pa kot da nas članki v Delu, Dnevniku, Glasu in Varstvu spomenikov (strokovni časopis) sploh ne prizadanejo. Naj navedemo samo kritičen tekst pod fotografijo razrezanega Leonarda, ki ga je objavil Dnevnik: »Tudi to je turbina LEONARD! oziroma tisto, kar je od nje ostalo danes. Kljub akciji Tehniškega muzeja Slovenije in Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine SRS ter sodelavcev Železarskega muzeja na Jesenicah, so lani poleti turbine razrezali v staro železo, čeprav so se že pripravljali načrti za prezentacijo in ohranitev naprav. Razrez turbine LEONARD je svaričen primer vandalskega odnosa do naše tehniške dediščine in obenem slika nemoči družbenih institucij, da bi preprečile uničenje najmarkantnejših ostalin naše tehniške dediščine.«

Leonard na Javorniku

Manometer iz komandne kabine LEONARDA, ki so ga delavci pri demontaži turbine rešili pred uničenjem v Tehniški muzej.

(se nadaljuje)

Tone Konobelj

Neposredno izjavljanje za določitev kandidata SZDL Slovenije za člana Predsedstva SFRJ iz Slovenije

1. Marko Bulc

Rojen je bil 15.8.1926 v Šmarjeških Toplicah. Je diplomirani ing. kemije, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije.

V narodno osvobodilno gibanje se je vključil leta 1941 kot dijak gimnazije v Novem mestu. S sedemnajstimi leti je bil komandant partizanskega bataljona, nato načelnik štaba brigade. Po končani vojni je služboval v JLA, leta 1953 je bil demobiliziran kot podpolkovnik. Nato se je vpisal na ljubljansko univerzo, na študij kemije in bil med drugim prvi predstavnik studentov v univerzitetnem centru. Po diplomi je krajši čas delal v gospodarstvu, nato bil sekretar Občinskega komiteja ZK ljubljana in Okrajnega komiteja ZK Novo mesto. Po reorganizaciji okrajev je bil izvoljen za predsednika skupščine okraja Ljubljana. V tem času je bil tudi predsednik stalne konference mest Jugoslavije. Potem je bil sekretar Univerzitetnega komiteja ZK in predsednik Univerzitetnega sveta Univerze v Ljubljani. Leta 1967 je bil izvoljen za člana Zveznega izvršnega sveta in bil predsednik Komiteja za znanost in tehnologijo. Bil je član prvega predsedstva SFRJ pod predsedstvom Tita, nato pa vodja delegacije skupščine SR Slovenije v zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ. Od leta 1982 je predsednik Gospodarske zbornice Slovenije. Bil je zvezni in republiški poslanec ter delegat v Družbenopolitičnem zboru skupščine SR Slovenije. Je izvršen poznavalec družbenoekonomskih in političnih razmer Slovenije in Jugoslavije. Vrsto let se zavzema s konkretnimi stališči za tržno ekonomijo, za celovitejšo vključevanje Jugoslavije v mednarodno delitev dela, za stabilizacijo gospodarskih razmer. Pod njegovim

predsedovanjem Komiteja za znanost in tehnologijo ZIS se je Jugoslavija vključila v zahodno-evropske raziskovalne projekte. Pod njegovim vodstvom so na Gospodarski zbornici Slovenije nastali projekti »kako k tržnemu gospodarstvu« napisani teksti ustavnih amandmajev za spremembo ustave SFRJ, uvedeno sodobno izobraževanje znanj iz zahodnega sveta za poslovodne delavce v Sloveniji in zelo razvito sodelovanje zbornic v skupnosti Alpe Jadran ter razvito obsejno gospodarsko sodelovanje.

Zamisel kandidata o uresničenju vloge člana Predsedstva SFRJ in njegov pogled na aktualne razmere v državi

Predsedstvo SFRJ bi po mojem moralo:

1. Biti na čelu akcij za odločno znižanje inflacije, kar pomeni predvsem zmanjšati porabe države od federacije do občin in zapiranje pip izmišljenega denarja;
2. Terjati in podpirati uvedbo tržnega in v svetovno konkurenco usmerjenega gospodarstva;
3. Zavzemati se za resnično demokracijo ljudi, človekove pravice in civilizacijski razvoj;
4. Zunanjo politiko odločno usmeriti k Evropi in gibanje neuvrščenih v iskanje skupnih poti razvoja razviti-nerazviti;
5. Graditi Jugoslavijo kot socialistično skupnost suverenih federalnih enot z vsemi pravicami in odgovornostjo za svoj in le skupno dogovorjen razvoj.

To terja odgovorno uresničevanje treh reform, delo na novi ustavi, kadrovske prenovi in ne besede, temveč dejanja.

2. Janez Drnovšek

Rojen je bil 17.5.1950 v Celju. Je diplomirani ekonomist in dr. ekonomskih znanosti, delegat skupščine SR Slovenije v zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ.

Doslej je bil zaposlen kot ekonomist v razvojnem sektorju v Industriji gradbenega materiala Zagorje, vodja ekonomske-organizacijskega sektorja SGP Zasavje, pomočnik ekonomskega svetnika ambasade SFRJ v Kairu, vodja organizacije ekonomskega sektorja v GIP Beton Zasavje, član kolegijskega poslovnodnega organa za marketing in razvoj SOZD Gradbeno industrijski kombinat Zasavje, individualni poslovni organ Ljubljanske banke Temeljne banke Zasavje-Trbovlje. Od leta 1984 je delegat skupščine SR Slovenije v zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ. V tem času je opravljal tudi vrsto družbenopolitičnih dolžnosti med drugim je bil delegat v družbenopolitičnem zboru skupščine SR Slovenije, član republiškega odbora zveze sindikatov Slovenije za mednarodno dejavnost in predsednik komisije za mednarodno dejavnost pri medobčinskem svetu zveze sindikatov Trbovlje. Je dober poznavalec družbenoekonomskega sistema in družbenoekonomskih odnosov še zlasti na področju kreditno-monetarnega sistema ter ekonomskega sodelovanja s tujino.

Zamisel kandidata o uresničenju vloge člana predsedstva SFRJ in njegov pogled na aktualne razmere v državi

Do konvertibilnosti dinarja

1. Naš najnujnejši cilj je večja gospodarska učinkovitost. Način za dose-

go tega cilja je tržna transformacija gospodarstva. Izvedljiva je le z vzporednim umikom politike. Celotno gospodarsko sfero je treba odpreti za domačo in tujo konkurenco. Podjetja morajo delovati v pogojih le nujno potrebne in stabilne zakonske regulative.

2. Pomemben je zlasti umik politike iz finančne sfere. Denar v Jugoslaviji je stalno podvržen političnim pritiskom, ki spremljajo borbo za prerazdelitev družbenega proizvoda. Zato morajo najvišje državne institucije zaščititi Narodno banko Jugoslavije, da bo lahko zagotavljala stabilnost denarja. Celoten bančni sistem v Jugoslaviji je potrebno zaščititi pred lokalnimi političnimi vplivi in ga podvržiti medsebojni in mednarodni konkurenci.

3. Takoj moramo pričeti nova pogajanja in pozitivno odgovoriti na pripravljenost Evropskega združenja svobodne trgovine (EFTA) na trgovinsko zblíževanje z našo državo. Predlagam, da se dogovorimo o maksimalno petletnem prehodnem obdobju, po katerem naj bi veljala popolna recipročnost v odpravi trgovinskih barier. S tem bi bila podana možnost za formalno vključitev v Evropsko združenje svobodne trgovine. Tudi Evropski gospodarski skupnosti bi predlagali petletno prilagojevalno obdobje, po katerem bi bila Jugoslavija sposobna za priključitev na skupno evropsko tržišče. Ne vidim razlogov, da se Jugoslavija ne bi vključila v Evropski svet.

4. V prehodnem petletnem obdobju bi Jugoslavija normalizirala svojo zunanjo zadolženost. Aktivno bi se vključila v mednarodni dialog o razreševanju dolžniške krize in nastopila z lastnimi iniciativami. Maksimalno bi izkoristili možnosti za odkup dolga, tuja

vlaganja in predložili Evropi konverzijo naših dolgov v prometno infrastrukturo.

5. Tekočo ekonomsko politiko bi izvajali na podlagi realnih ekonomskih kategorij. Prerazdelitev v državi se ne more izvajati preko nerealnih obresti, tečaja in preko denarne politike. Tam, kjer gre za stečaje in sanacije in kjer so perspektive za življenje v tržnih pogojih, bi pristajali na odpis terjatev ne pa na splošno prerazdelitev v korist vseh dolžnikov v državi.

6. Predlagam vključitev najboljših jugoslovanskih in tujih strokovnjakov v koncipiranje protinflacijskega programa in strokovno sodelovanje z mednarodnimi finančnimi institucijami.

7. Pomoč manj razvitim republikam in pokrajinam je potrebno postaviti na novih temeljih. Sedanji model je očitno neučinkovit. V novi ekonomski strategiji in politiki morajo tudi manj razviti najti možnost za preživetje in razvoj. Vendar moramo vztrajati na ekonomskih kriterijih in tržni reformi.

8. Ekonomske procese morajo spremljati procesi politične demokratizacije. V ozračju splošne tolerantnosti je potrebno odpreti možnosti za zdravo konkurenco idej. Zagotoviti moramo neodvisnost sodstva in varstvo posameznika pred zlorabo institucij državne oblasti.

9. Jugoslavija bi ostala neuvrščena, vendar ob zavedanju, da je njen ugled v svetu odvisen ne le od njene aktivne vloge v neuvrščenem gibanju, ampak bolj od njene notranje gospodarske in politične stabilnosti.

10. V povezavi s splošno gospodarsko in družbeno prenovi in odpiranjem v svet predlagam kot poseben cilj, da Jugoslavija v petih letih vzpostavi konvertibilnost dinarja. Ambiciozni cilj je možno uresničiti le z odločnim pristopom in z novimi, mlajšimi kadri. Starejši kadri so svojo priložnost že izkoristili.

Predsedstvo OS ZZS Jesenice o prenovi in gradivu za seje zborov občinske skupščine

Pretekli torek, 21. marca, se je na 32. seji sestalo predsedstvo občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije — Jesenice in kot osrednji točki dnevnega reda obravnavalo teze o prenovi sindikata in gradivo za seje zborov Skupščine občine Jesenice, pred tem pa so pregledali opravljeno delo med obema sejama in aktualna dogajanja.

Ob pregledovanju opravljenega dela med obema sejama so bili člani predsedstva seznanjeni tudi z zaostrenimi razmerami v preteklem obdobju v nekaterih okoljih, zlasti na področju vzgoje in izobraževanja, kjer se srečujejo s težkimi finančnimi težavami, v gradbeništvu, kjer se zaradi upadanja naložb poleg problema osebnih dohodkov pojavlja tudi vprašanje presežkov delavcev, v Vatrostalni TOZD Jesenice v zvezi z osebnimi dohodki in v jeseniški bolnišnici prav tako zaradi osebnih dohodkov, medtem, ko je v TOZD Iskre na Blejski Dobravi v obravnavi reorganizacija. Čeprav so bila povsod v ospredju vprašanja, ki neposredno prizadevajo delavce so ugotovili, da v nekaterih primerih osnovne organizacije sindikata niso bile dovolj aktivne. Ugotovili so tudi, da letni članski sestanki osnovnih organizacij še niso povsod zaključeni, za tiste, ki so že bili pa so bili v večini zelo stereotipni, razen nekaterih, ki so že posegli tudi na področje vsebinskih vprašanj prenovne sindikata. Še so primeri, je bilo rečeno, ko poslovodne strukture sindikat popolnoma ignorirajo in so v vedno številnejših primerih delavci postavljeni popolnoma v mezdni položaj, še zlasti v primerih dislociranih enot v katerih je le nekaj deset ali še manj zaposlenih.

O tem je tekla beseda tudi v nadaljevanju, ko so govorili o težah za prenovo sindikata, čeprav bodo o tem še razprave in je bil osnovni namen seje, da se dogovorijo o tem, na kakšen način s težami za prenovo prodreti med delavstvo. Razprave o prenovi sindikata po-

tekajo že od lanskega leta, prenova pa je najtesneje povezana s težkimi družbenoekonomskimi razmerami in reformo političnega sistema. Menili so, da so teze za reformo sindikata, ki jih predlaga republiški svet ZSS, dosti realna osnova za razprave, na katerih pa članstvo mora samo povedati, kakšen sindikat želi in s tem spoznanji tudi dograjevati predlagane teze. Dogovorili so se za razpravo po tematskih sklopih in organizacijo okroglih miz, vključno z razpravami v okviru kluba samoupravljalcev.

Pri obravnavi gradiva, ki je bilo predloženo v razpravo in sklepanje delegatom zbora združenega dela in družbenopolitičnega zbora Skupščine občine Jesenice na minulih sejah, 23. marca, so največ pozornosti namenili informaciji o stanju in problematiki predšolske vzgoje in osnovnega izobraževanja v občini in usmeritvam in ciljem družbenoekonomske politike v občini v letu 1989. Zaradi zveznega predpisa, ki omejuje porabo sredstev za družbene dejavnosti, sta se predšolska vzgoja in osnovnošolsko izobraževanje, poleg drugih dejavnosti, znašla v težkem finančnem položaju, k čemur svoje dodaja tudi velika rast učencev, zlasti v zadnjih petih letih (za 437 učencev) in višji stroški celodnevne šole, ki v tem šolskem letu vključuje še 34 % učencev (leta 83/84 64 %), poleg upadanja ekonomske moči gospodarstva v občini. Predsedstvo je podprlo zahteve prosvetnih delavcev, da se mora storiti vse, da se zagotovijo sredstva za dogovorjeno rast sredstev za osebne

dohodke in normalno izvajanje dogovorjenega programa, kajti kakršnikoli varčevalni ukrepi, ki bi še nadalje krčili program ali prizadeali prosvetne delavce, najsiho glede dodatnega bremenjenosti ali neizpolnjevanja dogovorjene rasti osebnih dohodkov, imajo lahko dolgoročne negativne posledice. Hkrati pa so poudarili, da je potrebno čim prej uresničiti predvidene reorganizacije v okviru Vzgojno izobraževalnega zavoda Jesenice. Pripomnili pa so, da je pri obravnavi teh vprašanj potrebno računati tudi z možnostmi, ki jih ustvarja občinsko gospodarstvo in da bi morali vprašanja družbenih dejavnosti obravnavati bolj celovito, tako pa se preveč parcialno lotevamo dejavnosti, ki zapadejo v težji položaj.

Zelo kritično so ocenili gradivo, ki opredeljuje usmeritve in cilje družbenoekonomske politike v občini za leto 1989, ki je v bistvu zbir letnih programov organizacij združenega dela občine, ne opredeljuje pa razvojne vizije občine kot celote. Gradivo tudi ne vsebuje številnih zahtev, ki so jih delegati zveze sindikata predložili na sejah družbenopolitičnega zbora Skupščine občine Jesenice v zvezi s kadrovskimi presežki, socialno varnostjo zaposlenih in nekaterimi drugimi vprašanji, o katerih bi zbori oziroma Skupščina občine morali imeti stalno skrb oziroma jih spremljati, in seveda tudi ustrezno ukrepati. Ob vsem tem pa so tudi menili, da v vseh družbenopolitičnih organizacijah živahno razpravljajo o prenovi svoje dejavnosti, medtem, ko o tem v državni upravi še ni bila začeta nobena aktivnost, kar velja tudi za samoupravne interesne skupnosti. Sprejeta stališča na seji predsedstva bodo (oziroma so jih že) delegati sindikata izpostavili na seji družbenopolitičnega zbora Skupščine občine.

Nušić po dolgih letih v jeseniškem gledališču

V Gledališču Tone Čufar so pripravili zadnjo letošnjo premiero in sicer komedijo Branislava Nušića Sumljiva oseba.

Predstava bo v petek, 31. marca, izjemoma ob 20. uri zaradi premaknitve poletnega časa.

Igro bodo ponovili v tem tednu še v soboto in nedeljo, vselej ob istem času.

Režiser predstave je Vera Smukavec, scenograf Jože Bedič, nastopili pa bodo: Ivan Berlot, Tatjana Košir, Nina Slamnik, Borut Verovšek, Rado Mužan, Klemen Košir, Roman Iskra, Milan Trkulja, Igor Škrli, Bojan Dornik, Miran Kenda, Boštjan Smukavec.

Za Ivana Berlota bo to jubilejna petstota predstava v jeseniškem gledališču.

Pričakujemo vas v gledališču!

V slikah Leona Koporca sta zgoščena čas in človeška civilizacija

V petek, 31. marca, bodo ob 18. uri v razstavnem salonu DOLIK DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice odprli že šesto letošnjo razstavo, in sicer tokrat razstavo slik akademskega slikarja Leona Koporca iz Ljubljane. Otvoritev bodo popestrili s krajšim glasbenim recitalom klavirskega tria Mesec.

Leon Koporc, ki je ljubiteljem likovne umetnosti na našem območju znan zlasti po svojem imenitnemu figuralnemu slikarstvu, je bil rojen leta 1926 v Ljubljani, kjer je tudi študiral slikarstvo na Likovni akademiji in kjer je končal specialko pri prof. A.G.Kosu leta 1952. V času svobodnega poklica se je v glavnem posvetil slikanju v olju — figuralika in krajina — veliko pa se je ukvarjal z risbo, ilustracijo (knjige, revije, prospekti), malo grafiko (ex libris) in kopiranjem fresk. Po osemnajstletnem pedagoškemu delu se je ponovno vrnil v svobodni poklic. Doslej je umetnik imel štirideset samostojnih razstav, udeležil pa se je tudi dvainšestdesetih skupinskih razstav doma in v tujini. Bil je tudi udeleženec številnih slikarskih kolonij. Prof.dr. Mirko Juteršek o njegovi likovni ustvarjalnosti razmišlja takole:

»V sodobni likovni produkciji Slovenije zavzema slikarstvo ljubljanskega slikarja Leona Koporca vidno mesto. Zanj govori tako množica slik, ki jih umetnik s presenetljivo lahkoto producira, poleg številčnosti, ki ima dejansko vlogo v ustvarjalnosti le tedaj, kadar je rezultat resnega dela, aktualizira njegovo slikarstvo tudi sam način dela in pa različnost formatov. Ob pretežno manjših, študijskemu načinu dela ustrežnejših formatov, so v slikarjem opusu prisotni tudi veliki formati, večmeterska platna, ki so priljubljen izvir sodobne slikarske izpovedi nasploh.

Leon Koporc pa ostaja in vztraja v tej svoji aktivnosti v nekakšnem zavestnem dialogu s tistim delom slovenske likovne ustvarjalnosti, ki nastaja v zelo očitni odvisnosti od trenutno izstopajočih »galerijskih« tokov v svetu. Od izkušenj avantgardnih iskanj upošteva slikar samo tista spoznanja, ki ne nasprotujejo klasičnemu pojmovanju umetnosti, pač pa stopnjujejo moč njegove izraznosti. Možnosti in meje realizma oziroma njegovih izhodišč se tako razširjajo in vključujejo v oblikovanje sodobnega sveta, v tem primeru v likovni umetnosti in seveda tudi v estetiki, kot del alternative v kulturi. Vztrajnost, ki odlikuje Leona Koporca, zagotavlja umetniku zanimivo, samostojno ustvarjalno rast. V času, ko je svojo dejavnost še delil na pedagoško delo in slikanje, je bilo težje v ateljejskem slikarstvu. Slike so nastajale počasi, duh nadrealizma, postopno razraščanje domišljije iz resničnosti v svet prividov, je postal bistveni del umetnikovega slikarskega sporočila. Velik in pozitivni odziv na to njegovo slikarstvo je Koporca spodbudilo k večji intenzivnosti, opustitvi redne službe

in v okviru novega slikarskega razmaha k večjim možnostim za slikanje neposredno v naravi.

Koporcevemu figuralnemu slikarstvu, ki že vseskozi temelji na študijah, risbah in v poglabljanju v zgodovinsko tematiko (Trubar, Valvasor, čarovništvo, glasba, motorizacija...), se je pridružilo obsežno novo področje: krajinarstvo. Zanesljiva risba živosti barvnega sozvočja, harmoničnosti v naravi in dramatičnosti v motiviki iz življenja. Pot k takšnemu načinu slikanja odpirajo in podpirajo tudi sproščene študije aktov.

Likovni kritik Franc Žalar pa je v eni od ocen Koporceve ustvarjalnosti med drugim zapisal: »...Umetnikovo dolgoletno slikarsko prizadevanje rojeva neslutene likovne kvalitete, ki v bistvu nimajo ničesar skupnega z enodnevni modnimi slikarskimi pojavi; tu gre resnično za pošten ustvarjalcev odnos do likovno ustvarjalnega dela, gre za njegovo izrazito osebno obarvano zavzemanje stališč do sodobnih, kot tudi »večnih« človeških problemov. Koporceve akvarelne stvaritve vsebujejo ne samo videz likovno-ustvarjalne veranosti, marveč pogosto tudi videz sproščene slikarske improvizacije, so rezultat trenutnega navdiha, ki pa verjetno brez umetnikovega mnogoletnega, vztrajnega in razgablajočega »minulega dela in raziskovanja«, še zdaleč ne bi imele takšne »umetniške teže«, ki jo sicer imajo in zaradi katerih jih lahko, brez pomisleka, uvrščamo med pomembne dosežke sodobnega slovenskega akvarelnega slikarstva. Koporceve slike so dela, v katerih sta zgoščena čas in človeška civilizacija...»

Razstava akvarelov akad. slikarja Leona Koporca bodo v razstavnem salonu DOLIK na ogled do vključno 12. aprila. Salon je odprt vsak dan, razen soboto popoldan in nedeljo, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Obvestilo!

Tudi v tej številki smo zaradi obilice gradiva morali izpustiti Drobtnice. Bralkam in bralcem se zahvaljujemo za razumevanje.

Uredništvo

Vabilo na uro zgodovine

V četrtek so delegati vseh treh zborov Skupščine občine Jesenice obravnavali stališča, ki so jih sprejeli delegati Skupščine občine Valjevo takoj naslednji dan po zborovanju v Cankarjevem domu.

V svojih stališčih so delegati iz pobratene občine Valjevo podprli vse ukrepe Predsedstva SFRJ, Predsedstva SR Srbije za normalizacijo življenja vseh delovnih ljudi in občanov na Kosovu. Hkrati so dali podporo stališčem, ki sta jih ob aktualnih dogodkih sprejela Predsedstvo SR Srbije in Predsedstvo CK ZK Srbije. Izrazili so ogorčenje nad antijugoslovanskim in antisrbskim razpoloženjem v posameznih okoljih naše domovine. Od najvišjih jugoslovanskih organov pa zahtevajo, da čimprej razčistijo kdo je za Jugoslavijo in za kakšno. Odločili so se, da bodo organizirali uro zgodovine o Jugoslaviji. Na njej želijo povedati svoje mišljenje in poglede o Jugoslaviji, o Srbiji, o Kosovu ter odgovoriti vsem tistim, ki so na zborovanju v Cankarjevem domu »izrekli toliko paranoičnih laži ne samo o Srbiji in Srbih temveč tudi o Jugoslaviji, o njeni zgodovini in prihodnosti«. Na to zgodovinsko uro bodo povabili posameznike iz ZK in SZDL Srbije, ugledne strokovnjake, pisatelje in vse, ki so že opozarjali na vse te probleme, a jih niso poslušali in razumeli. Na ta zbor bodo povabili tudi predstavnike iz pobratenih mest, se pravi tudi z Jesenic.

No, naši delegati res niso bili tako ažurni kot v pobratenem Valjevu. V

svojih stališčih pa so med drugim zapisali:

»Naša srečanja in medsebojni odnosi so bili odtelje (od pobratenja leta 1975, op. M.C.) zgled dobrega sodelovanja. Naša skupna odgovornost je, da dobre, prijateljske odnose razširimo še na druga področja, predvsem na ekonomsko, v obojestransko korist in zadovoljstvo.

Glede na misli, ki so bile izrečene v zaključkih vaše seje, je med nami nekaj razlik, ki pa po našem mnenju ne morejo biti ovira za nadaljnje dobro sodelovanje.

Najbolj se razvnamajo strasti okrog ocen zbora v Cankarjevem domu proti uvedbi izrednega stanja, za mir in sožitje na Kosovu. Na zboru je bilo izrecno poudarjeno, da so določene razumne spremembe Ustave SR Srbije potrebne, da ni sprejemljiva nobena politika naravnana proti kateremkoli narodu, da ni sprejemljiva protialbanska politika v Srbiji, niti protisrbska politika na Kosovu.

Zbor je potekal v pluralnem vzdušju. O vsebini prispevkov posameznih nastopajočih bi bilo mogoče razpravljati. Želimo pa biti demokratična družba, ki dovoljuje različne poglede na posamezne probleme.

Izjavo, ki so jo soglasno sprejele vse organizirane sile SZDL, je podpisalo več kot milijon delovnih ljudi in občanov Slovenije. V njej smo izrazili zaskrbljenost za življenje, mir in sožitje na Kosovu in v Jugoslaviji, ter se zavzeli za enakopravnost narodov in narodnosti; ter udeležanje temeljnih načel naše samoupravne, Socialistične federativne republike Jugoslavije. Vsebinsko izjavo vam je verjetno znana. To izjavo so ocenile kot ustrezno tudi družbenopolitične organizacije občine Jesenice. Naši delovni ljudje in občani so se po lastni presoji zanjo opredeljevali s podpisi.

Zaključujemo z mislijo, da naše prihodnosti ne moremo graditi na medsebojnih konfliktih in nerazumevanju, temveč na sožitju in mesebojnem spoštovanju.

Pisma s tako in podobno vsebino so v preteklih dneh prejela skoraj vsa slovenska mesta, ki so pobratena s srbskimi. Tudi odgovori so si najbrž zelo podobni. Torej nam v jeseniški občini ostaja le še obveza, da se naši predstavniki udeležijo predvidene ure zgodovine o Jugoslaviji v Valjevu.

Upamo lahko, da ne bo šlo za predavanje ex cathedra in da se ga ne bodo udeležili tisti naši politični funkcionarji, ki v različnih okoljih že v naši občini različno razlagajo zborovanje v Cankarjevem domu.

M.C.

Srečanje najmlajših gledališčnikov Gorenjske je kljub okrnjenosti navdušilo

V ponedeljek, 20. marca, je bila Zveza kulturnih organizacij Jesenice ob neprecenljivi pomoči Gledališča Tone Čufar in v sodelovanju z Zvezo kulturnih organizacij Gorenjske in Združenjem luktovnih in gledaliških skupin Gorenjske, gostiteljica letošnjega srečanja pionirskih gledaliških skupin Gorenjske. Poleg zgledne organizacije in šestkrat polno zasedene dvorane s hvaležnim mladim občinstvom, so po oceni, najmlajši gorenjski gledališčniki navdušili, čeprav je nastopilo le šest skupin.

Že lansko leto se je pokazalo, da je pionirsko gledališče na Gorenjskem v upadanju in ker se tega največ dogaja v osnovnih šolah, le redka društva še ukvarjajo s pionirskim gledališčem, je bilo tudi opravičeno izrečeno mnenje, da gledališka vzgoja v šolah zaradi objektivnih in subjektivnih vzrokov usiha. Krizo otroškega gledališča so ugotavljali tako v letnem poročilu Zveze kulturnih organizacij Slovenije za 1988, kot na »okrogli mizi« ob lanskeletnih jeseniških Čufarjevih dnevih, na katerih so sodelovali gledališki delavci iz vse Slovenije, in na problemski konferenci jeseniške ZKO, ko je tekla beseda o delovanju šolskih kulturnih društev. Ta kriza je bila zelo enotno ocenjena kot kriza mentorjev, ki je pogojena s pomanjkljivo gledališko vzgo-

jo, z nerazumevanjem predpostavljanih za tovrstno delo in zlasti v zadnjem času tudi z omejevanjem sredstev za družbene dejavnosti, oziroma za vzgojo in izobraževanje.

Ob takem stanju je težko govoriti o uspešni otroški gledališki dejavnosti, še manj pa o večji inventivnosti, oziroma pogumnejših večplastnih gledaliških projektih, v katerih se povezujejo beseda, gib, glasba, likovnost, idr. To pa so tudi slabi obeti za razvoj odrasle nepoklicne gledališke dejavnosti, poleg negativnih posledic pri izboljševanju znanja materinskega jezika, ob minimalnih urah slovenskega jezika in splošne gledališke vzgoje. O vsem tem je bilo govora tudi na okrogli mizi, ki je sledila šestim uspešnim predstavam in na kateri so sodelovali številni mentor-

ji in gledališki oziroma kulturni delavci iz Gorenjske in ZKO Slovenije, aktivno pa je sodeloval tudi predstavnik Zavoda za solstvo SRS — enote Kranj. Izrečenih je bilo veliko kritičnih pa tudi spodbudnih besed, oblikovanih pa je bilo tudi več zaključkov in predlogov za izboljšanje sedanjega stanja.

Na letošnjem srečanju je sodelovalo šest pionirskih gledaliških skupin iz štirih občinskih ZKO od sedmih, kolikor jih povezuje gorenjska ZKO. Predstavile so se: pionirska skupina Gledališča Tone Čufar Jesenice s predstavo Peter Pan in njegovi prijatelji, skupina osnovne šole Fran Per — Vido iz Krašnje, občina Domžale s predstavo Pika Nogavička, skupina OS France Prešeren Kranj s predstavo Noč, ko je posijalo sonce, skupina prosvetnega društva Jože Virk Dob pri Domžalah s predstavo Mali strah bav bav in pionirsko gledališče osnovne šole A.T.Linhart iz Radovljice s predstavama Peter momljač in Medved z vrvice. Brez udeležbe so bile občinske ZKO Trzin, ki pa je z večjo skupino učencev spremljala tri predstave, Skofja Loka in Kamnik.

Občni zbor Društva upokojencev Jesenice

Društvo upokojencev Jesenice vabi svoje člane na redni letni občni zbor, ki bo v soboto, 8. aprila, ob 16. uri v domu društva na Jesenicah, Pod gozdom 13.

Članice in člani društva udeležite se občnega zbora v čimvečjem številu in aktivno sodelujte s svojimi predlogi v razpravi.

Zdravniško predavanje v domu Društva upokojencev Jesenice

V prostorih Društva upokojencev Jesenice, Pod gozdom 13, bo v soboto, 1. aprila, ob 17. uri zdravniško predavanje dr. Janka Kersnika

AIDS — bolezen našega časa.

Na predavanje so vljudno vabljeni članice in člani društva ter njihovi svojci.

Ljubljanska banka

GORENJC IN BANKA FORMULA PRIHRANKA

PREDNOSTI TEKOČEGA RAČUNA V PRIMERJAVI Z GOTOVINSKIM POSLOVANJEM

prihodi v banko so redkejši,
kontrola izdatkov je natančna in takojšnja,
denar je vedno pri roki (tudi v primeru odsotnosti,
bolezni, ipd.),
obrestovanje in prihranki so večji,
prihranek časa, denarja in skrbi s pooblastilom banki
za plačevanje rednih mesečnih obveznosti (trajnik),
odobrena prekoračitev stanja na tekočem računu
(limit)

TEKOČI RAČUN

Temeljna banka Gorenjske

Obvestilo krajanom KS Sava

Krajane krajevne skupnosti Sava obveščamo, da naj v dneh 3., 4. in 5. aprila izvedejo očiščevalne akcije. V ta namen bodo pripeljali odprte kontejnerje za večje kosovne odpadke.

Kontejnerji bodo na naslednjih mestih:

- C. m Tita za Ljubljansko banko,
- na Tomšičevi 18 (pri Bertonenlinju),
- na Tomšičevi 70 (pri trgovini),
- na C. Železarjev 34 (Senožeta) in
- ul. F. Benedičiča 1 (pri Brunarju).

Nevarne snovi in zaščita

Poznavanje nevarnih snovi, ki nenehno ogrožajo naše delo in življenje, zahteva določeno znanje, da se naš odnos do varnosti spremeni. Sekretariat za ljudsko obrambo in Občinski štab za civilno zaščito občine Jesenice vabita občane in delovne ljudi na predavanja in razgovore o tej aktualni temi, ki jih organiziramo v naši občini, oziroma v krajevnih skupnostih.

Pogovorili se bomo o ogroženosti z nevarnimi snovmi, o ravnanju z njimi in zaščiti v primeru nesreče, pokazali posnetke nekaterih nesreč pri nas in drugod, govorili o prenosu in prevozu nevarnih snovi, o rokovanju z njimi in hrambi, spregovorili o vlogi občana v sistemu obveščanja, ter dali nekaj napotkov za reševanje in zaščito, kajti zaradi vse večje vsakodnevne uporabe nevarnih snovi v gospodinjstvih, kmetijstvu, proizvodnji in prometu nam grozi stalna nevarnost! Marsikateremu tragičnemu dogodku botruje ne le naključje, pač pa zlasti neznanje, neupoštevanje navodil, opozoril in predpisov. Ko pa že pride do nesreče, največkrat ne vemo, kaj bi storili, da bi vsaj zmanjšali posledice. K temu pa naj bi prispevala organizirana predavanja in razgovori, ki bodo:

1. Za mesto Jesenice v torek, 4. aprila, ob 19. uri v Sejni dvorani Skupščine občine Jesenice
 2. Za krajevno skupnost Edi Giorgioni Javornik-Koroška Bela v sredo, 5. aprila, ob 19. uri v dvorani Delavskega doma Julke in Albina Pibernik Javornik.
 3. Za krajevno skupnost Žirovnica v četrtek, 6. aprila, ob 19. uri v jedilnici Osnovne šole Gorenjskega odreda v Zabreznici.
 4. Za krajevno skupnost Kranjska Gora v torek, 11. aprila, ob 19. uri v Kino dvorani v Kranjski Gori.
 5. Za krajevno skupnost Dovje-Mojstrana v sredo, 12. aprila, ob 19. uri v dvorani KUD Jaka Rabič na Dovjem.
 6. Za krajevno skupnost Hrušica v četrtek, 13. aprila, ob 19. uri v mali dvorani DPD Svoboda Ivan Krivec na Hrušici.
 7. Za krajevno skupnost Blejska Dobrava v torek, 18. aprila, ob 19. uri v dvorani Osnovne šole na Blejski Dobravi.
 8. Za krajevno skupnost Rateče v sredo, 19. aprila, ob 19. uri v dvorani krajevne skupnosti v Ratečah.
 9. Za mesto Jesenice in krajevno skupnost Planina pod Golico v četrtek, 20. aprila, ob 19. uri v Sejni dvorani Skupščine občine Jesenice.
- Predavanja bodo podajali strokovnjaki s področja ekologije in kemije ter biologije in bodo ilustrirana z bogatim slikovnim gradivom. Po predavanju in posredovanju slikovnega gradiva bo razgovor o aktualni tematiki s tega področja.

Vljudno vabljeni!

DEŽURNI TRGOVINI

V soboto, 1. aprila, bosta na Jesenicah od 8. do 18. ure odprti trgovini:

DELIKATESA Kašta 2, Jesenice, Titova 21, in

DELIKATESA Kašta 3, Koroška Bela, Svetinova 3 a.

DEŽURNA LEKARNA

V marcu je za občini Radovljica in Jesenice dežurna lekarna v Radovljici.

V aprilu mesecu pa je dežurna lekarna na Bledu.

Razstavni salon DOLIK Jesenice

V razstavnem salonu DOLIK DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice je od 1. do 12. aprila na ogled razstava akvarelov akademskega slikarja Leona Koporca.

Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Hvala za lep program

Krajevna organizacija ZB NOV Sava se najlepše zahvaljuje za prisrčen program Glasbene šole Jesenice na letni konferenci 15. marca. Posebna zahvala organizatorju tega programa, Franju Ropretu.

Odbor ZB NOV Sava

Servis gospodinjstskih aparatur GORENJE

Na Bledu, Kolodvorska 3 c (☎ 77-247), so odprli servis gospodinjstskih aparatov Gorenje. V 48 urah vam popravijo pralni stroj, štedilnik, bojler ali male gospodinjstske aparate (kavni mlinček in podobno).

Kaj bomo gledali v kinu

KINO ŽELEZAR

31. marca, amer. barv. akcij. film STRAHOVIT UDAREC ob 16. in 18. uri. Ob 20. uri premiera sloven. barv. filma KAVARNA ASTORIA.

1. aprila, amer. barv. akcij. film STRAHOVIT UDAREC ob 16. in 18. uri. Ob 20. uri premiera amer. barv. trda erotika JACK IN JILL II. Mladini do 15. leta starosti ne dovolimo ogleda filma.

2. aprila, amer. barv. akcij. film STRAHOVIT UDAREC ob 16. in 18. uri. Ob 20. uri amer. barv. trda erotika JACK IN JILL II. Mladini do 15. leta starosti ne dovolimo ogleda filma.

3. aprila, amer. akcij. komedija PREGON MOŠKE SVINJE ob 16. uri. Ob 18. uri avstrij.-nem. barv. glasb. film JOHAN STRAUSS — KRALJ BREZ KRONE. Ob 20. uri amer. barv. trda erotika JACK IN JILL II. Mladini do 15. leta starosti ne dovolimo ogleda filma.

4. aprila, amer. akcij. komedija PREGON MOŠKE SVINJE ob 16. in

18. uri. Ob 20. uri amer. barv. trda erotika JACK IN JILL II. Mladini do 15. leta starosti ne dovolimo ogleda filma.

5. aprila, amer. barv. akcij. komedija PREGON MOŠKE SVINJE ob 16. in 18. uri. Ob 20. uri FILMSKO GLEDALIŠČE: amer. barv. komedija BABY BOOM.

6. aprila, amer. avstral. pust. komedija KROKODIL DUNDEE II ob 16. in 18. uri. Ob 20. uri amer. barv. trda erotika JACK IN JILL II. Mladini do 15. leta starosti ne dovolimo ogleda filma.

KINO DOVJE

2. aprila amer. barv. film PONO-RELI VLAK ob 19. uri.

KINO KRANJSKA GORA

31. marca, amer. barv. mlad. pust. film PRINCESA NEVESTA ob 17. uri. Ob 20. uri amer. barv. trda erotika JACK IN JILL II. Mladini do 15. leta starosti ne dovolimo ogleda filma.

radio triglav jesenice

89,8 Mhz — slišnost: Jesenice
96,7 Mhz — slišnost: Bohinj
96,8 Mhz — slišnost: Gornjesavska dolina
96,0 Mhz in 87,7 Mhz — slišnost: Radovljica, Kranj, Domžale, Kamnik in Bežigrad

Petek, 31. marca:

16.00 — Obvestila; 16.05 — Pregled kulturnih in športnih dogodkov ob koncu tedna; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Minuta za varčevanje z energijo; 17.00 — Kamen spotike: Kako je s plačevanjem anuitet Ljubljanski banki za gradbeno posojila. Se enkrat: ali je blejsko jezero res umazano. Povabljeni ste; 18.55 — Zaključek programa.

Sobota, 1. aprila:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Minuta za varčevanje z energijo; 16.47 — Moja je lepša kot tvoja — zabavno glasbeno oddaja z lestvico narodno-zabavne glasbe; 17.45 — Obvestila; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.55 — Zaključek programa

Nedelja, 2. aprila:

11.00 — Zakaj in kako neposredno izjavljanje; 11.30 — Obvestila; 12.00 — Nedeljsko popoldne — vmes čestitke poslušalcev, Minuta za varčevanje z energijo in EP.

Ponedeljek, 3. aprila:

16.00 — Obvestila; 6.30 — Domače novice; 16.45 — Minuta za varčevanje z energijo; 17.00 — Aktualno; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.15 — Športni pregled; 18.40 — Minute za resno glasbo; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Torek 4. aprila:

16.00 — Obvestila; 16.30 Domače novice; 16.45 — Minuta za varčevanje z energijo; 17.00 — Rekli so; 17.30 — S čajem ob pol šestih; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.40 — Novosti iz zabavne glasbe; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Sreda, 5. aprila:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Minuta za varčevanje z energijo; 17.00 — Aktualno; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.35 — Novosti iz narodnozabavne glasbe; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Četrtek, 6. aprila:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Minuta za varčevanje z energijo; 17.00 — Osrednja tema: problematika bolnišničnega zdravstvenega varstva; 17.45 — Obvestila; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.35 — Vedno zelene melodije; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

ZAHVALE

Ob boleči izgubi moža, očeta, starega očeta, brata in strica

MARJANA PRISTOVA

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujemo se pevcem za zapete žalostinke, duetu trobent za lepo odigrani melodiji in Marjanovim sodelavcem za poslovljene zadnje besede.

Iskrena hvala sostanovalcem Svetinove 19, vsem našim sodelavcem, znancom in prijateljem za podarjeno cvetje in denarno pomoč.

Vsem še enkrat najlepša hvala za zadnje slovo.

Vsi njegovi

Ob boleči izgubi mojega dragega očeta

MUSTAFA IKANOVIČA

se sodelavcem in sodelavkam Valjarne debele pločevine zahvaljujem za izrečeno sožalje in nudeno denarno pomoč.

Ikmeta Alibabič

Sodelavkam in sodelavcem obrata Strojne delavnice se zahvaljujem za lepo darilo ob moji upokojitvi.

Marjan Gasser

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se iskreno zahvaljujem za čestitko ob mojem jubileju.

Jožefa Rev

Najbližjim sodelavcem proge I. v Valjarne debele pločevine se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč in za obisk na domu v času moje bolezni. Dokler ne okrevam in se vrnem mednje, jim želim veliko delovnih uspehov. Toplo se zahvaljujem tudi vsem drugim sodelavcem in prijateljem za obiske na domu.

Jože Plemelj

Sodelavkam in sodelavcem TOZD Tehnične dejavnosti — Vzdrževanje, elektro-delavnica, montaža in žerjavni oddelek na Javorniku, se najlepše zahvaljujem za darilo ob odhodu v pokoj.

Vsem želim še veliko uspehov pri nadaljnjem delu.

Cvetka Novkovič

Sodelavcem obrata Valjarna bluming štel se najlepše zahvaljujem za obisk na domu in prekrasno darilo. Ob odhodu v pokoj jim želim še veliko delovnih uspehov.

Franc Šimenc

Sindikalni organizaciji obrata Strojne delavnice in sodelavcem se zahvaljujem za darilo ob upokojitvi in jim želim še veliko uspeha pri delu.

Ivan Kovač

Osnovni organizaciji sindikata Valjarne debele pločevine se zahvaljujem za denarno pomoč ob bolezni.

Vinko Mezek

Občinskemu odboru Zveze borcev NOV Jesenice se najlepše zahvaljujem za prisrčno čestitko ob mojem jubileju.

Jože Torkar

Osnovni organizaciji sindikata Jeklovlek ter sindikatu Železarne se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejela v času moje bolezni.

Še enkrat iskrena hvala. Vsem sodelavcem in sodelavkam obrata Jeklovlek pa želim še veliko delovnih uspehov.

Marija Bevc

Izvršnemu odboru sindikata STK se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni.

Franci Ambrožič

Kolektivu in sindikatu HV Bela se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč. Obenem želim vsem članom kolektiva mnogo uspehov pri njihovem nadaljnjem delu in razvoju. Njihov nekdani sodelavec

Anton Zupan

Ob odhodu v pokoj se sodelavkam in sodelavcem ter sindikalni organizaciji obrata Žičarna najlepše zahvaljujem za prejeta darila in čestitke.

Vsem skupaj želim veliko zdravja in delovnih uspehov.

Jaka Poklukar

Panorama Jesenic

Za zaključek sezone predstavitev vseh selekcij kluba

V petek, 24. marca, se je na Jesenicah tudi uradno končala letošnja hokejska sezona. Na zaključni prireditvi v dvorani Podmežaklo se je na prisrčen in zanimiv način pred približno 2.000 gledalci zvrstilo več kot 100 članov HK Jesenice od začetnikov do mladincev. Program so popestrili tudi člani Drsalnega kluba Jesenice s svojim prisrčnim nastopom.

Skratka prireditve je bila dostojno slovo od zelo uspešne sezone.

Prvi so na ledeno ploskev stopili učenci hokejske šole, ki so v šoli prvo sezono. Njihov korak na ledu je sicer še negotov, a so se preko leta že naučili prve hokejske veščine.

Za njimi so se predstavili učenci hokejske šole B, ki so v tej sezoni nastopali že na svojih prvih tekmah.

Ekipa hokejske šole A je v tej sezoni že nastopala v republiškem prvenstvu ml. pionirjev in tudi je dosegala svoje prve uspehe.

V hokejski šoli je redno treniralo več kot 80 otrok. Z njimi so delali trenerji: Roman Pristov, Rado Razinger, Jože in Stefan Česnjak, Jože Trebušak, večkrat pa sta pomagala še Janez Mlakar in Vac-

lav Červeny. Za delo hokejske šole skrbi pri klubu poseben odbor, ki ga vodi Niko Jezeršek. Odboru zagnano pomagajo tudi starši, ki jim ni žal ne denarja in ne časa za delo v šoli in si zaslužijo vsaj javno priznanje.

Za hokejsko šolo so se predstavili mlajši pionirji, ki so že vključeni v redna tekmovanja. V letošnji sezoni je ekipa, ki jo vodi Jože Trebušak osvojila naslov v Karavanškem pokalu, ki ga organizira celovški KAC, poleg KAC-a in Jesenic pa igrajo še VSV Beljak, Zagi iz Zagreba, Olimpija, Triglav in Bled. Nekaj igralcev te ekipe je pomagalo tudi A ekipi hokejske šole, ki je osvojila 1. mesto v republiškem tekmovanju. Drugi del ekipe pa je svoje znanje že preverjalo v ostrejši konkurenci st. pionirjev kot ekipa Jesenice 2.

Starejši pionirji Jesenic so že drugič zapored osvojili naslov republiških prvakov in seveda tudi naslov državnih prvakov. Ekipo že vrsto let zelo uspešno vodi Janez Mlakar. Poleg obeh domačih naslovov pa ne smemo pozabiti na velik mednarodni uspeh te ekipe, ki je na turnirju v Luganu osvojila 1. mesto pred ekipami iz ZRN, Švice in ČSSR.

Tudi mladinska ekipa je bila zelo uspešna. Osvojila je naslov državnih prvakov. Igralci so napravili velik napredek, na pravkar končanem mladinskem svetovnem prvenstvu skupine B v Celovcu pa je devet igralcev branilo barve Jugoslavije in prispevali so levi delež k obstanku v tej skupini. V odločilni tekmi so praktično igrali samo igralci Jesenic (samo še dva iz Ljubljane in Zagreba ter eden iz Kranja). Ekipo je zelo uspešno vodil Vaclav Červeny.

Za vse te uspehe je HK Jesenice igralce nagradil z medaljami. Za vse ekipe, ki pa so osvojile državne naslove so v klubu sami kupili pokale, ker jih osrednja hokejska zveza jeseniškim hokejistom že po tradiciji pozablja predati!

Po svečanem delu prireditve, v katerem je zbrane pozdravil predsednik HK Jesenice Zdenko Cund, so se v prijateljskih tekmah pomerili najmlajši med seboj. Program so popestrili člani Drsalnega kluba Jesenice.

Naj omenimo še to, da bo za obe članske ekipe kluba skromna slovesnost kasneje, ko se bodo vrnili reprezentantje s svetovnih prvenstev.

Zanimiva hokejska tekma

Montaža Javornik — Hidravlika Javornik

V petek, 17. marca, ob 18.30 smo si lahko v dvorani Podmežaklo ogledali zanimivo hokejsko tekmo med sodelavci Montaže Javornik in Hidravlike Javornik. To tekmovanje je bilo organizirano že drugič in želja vseh tekmovalcev kot tudi publike je, da bi to tekmovanje postalo tradicionalno. Tekmo si je namreč ogledalo kar precejšnje število gledalcev, med njimi seveda največ sodelavcev tekmovalcev ter ostalih delavcev Železarne Jesenice.

Rezultat tekme je bil 6:5 za Montažo Javornik.

Za ekipo Montaže Javornik so nastopili:

Robert Berčič, Aleš Dornik, Adi Kostič, Iztok Markič, Marcel Vogelink, Marjan Sodja, Mitja Rajnhart, Roman Jakopič ter Jare Sušič, tehnični vodja ekipe je bil Mirko Bertoncelj, vodja ekipe pa Jože Stare.

V ekipi Hidravlike Javornik pa so sodelovali:

Miro Lebar, Jože Kralj, Said Salihović,

Igor Klinar, Tina Rezar, Mirko Hrovat in Janez Bohinjc, tehnični vodja pa je bil Dušan Segar.

Sodnik na tekmi je bil Robi Bohinc.

Tekma je bila dobro organizirana, ekipa Montaže je ob začetku tekme izročila nasprotni ekipi manjša darila, ob zaključku tekme pa je zmagovalna ekipa prejela prehodni pokal, najstarejši igralec na igrišču Roman Jakopič pa je prejel lep spominski pokal, prav tako pa tudi najboljši igralec Miro Lebar.

Strelci so bili za Montažo Javornik: Aleš Dornik, 2. Adi Kostič, Marjan Sodja, Iztok Markič in Marcel Vogelink.

Za Hidravliko Javornik pa: Miro Lebar, 3. Jože Kralj in Said Salihović.

Na kraju so se sodelavci — tekmovalci poslovili v prijetnem vzdušju z željo, da bi se srečali tudi v prihodnjem letu.

Zahvaljujemo se vsem, ki so kakorkoli pripomogli k organizaciji te tekme in njihovo sodelovanje pričakujemo tudi v prihodnje.

Marjan Sodja

Hokej

Železarna: Bolnica 6:3 (1:1, 3:1, 2:1)

V ponedeljek, 27. marca, je bila v hali Podmežaklo prijateljska (teatralna) hokejska tekma med mladimi iz Železarne in Bolnice Jesenice.

Ker so bile ekipe kombinirane (ženske in moški) je bila tekma izredno dinamična (na čase tudi smešna). Sodnik tekme je bil Robert Bohinc, ki je svoje delo opravil več kot solidno. V prvi tretjini je bila igra enakovredna, kar zgovorno kaže tudi rezultat. V drugi tretjini je prav ženska ekipa priigrala odločilno prednost. V zadnji tretjini pa so igralke in igralci Železarne pokazali, da imajo zares trdo železarsko voljo in veselje do te igre, saj so se vsem napadom (katerih je bilo res veliko) na njihova vrata, uspešno upirali. To je bilo dovolj za končno zmago. Moramo še poudariti, da sta celo tekmo branila moška člana ekip, zato je še večji uspeh to, da je bila najboljša strelka tekme Zerina Bešič. Dosegla je namreč tri zadetke. Za najboljšega igralca pa je komisija izbrala Vanča Anastasova, sicer vratarja ekipe Železarne Jesenice.

Prav na koncu ne gre pozabiti, da se zahvalimo tudi hokejskemu klubu Jesenice za izposojeno hokejsko opremo.

Za zmagovalno ekipo so nastopili naslednji igralci oz. igralke: Bešič, Frelih, Filipov, Čučuk, Janjič, Sodja, Šmid, Ališič, D. Vezzosi, Klinar, Anastasov, Resman, Noč (vodja ekipe).

S.A.

Tombola za nadaljni napredek jeseniškega hokeja

Čeprav so na ledeni ploskvi Podmežaklo zaključili dolgo in naporno sezono, pa si hokejski delavci ne bodo privoščili počitka. Vsi se namreč dobro zavedajo, da nadaljni razvoj hokeja zahteva maksimalno angažiranost vseh pri klubu, še posebej v sedanjih časih. Tudi letošnji velik uspeh jeseniških moštev na republiških in državnih prvenstvih, predvsem mladih, narekuje nove odgovorne naloge. Hokej seveda še naprej ostaja najbolj popularen in priljubljen šport v železarskem mestu, za obstoj in nadaljni razvoj pa kljub velikemu razumevanju družbe ni moč zagotoviti vseh potrebnih sredstev.

Prav zato je seveda pohvalna akcija uprave Hokejskega kluba Jesenice, da tudi sami z različnimi akcijami še zbirajo dodatna sredstva. Najbolj obsežna in

privlačna akcija s tega področja je tombola, ki so jo pred leti spet začeli prirejati Podmežaklo. Še posebej letošnji uspehi mladih hokejistov zagotavljajo, da se za nadaljni razvoj hokeja na Jesenicah ni bati, vsem pa bo seveda treba še naprej zagotoviti vsaj takšne pogoje kot so sedanj.

Priprave za letošnji tombolo, ki bo v nedeljo, 18. junija ob 14. uri Podmežaklo, so se že začele. Tombolski odbor pod vodstvom Stefana Ščerbica se je že sestal in si razdelil naloge. Na seji so predvsem izrazili upanje, da bodo vsi iskreni prijatelji hokeja z Jesenic ter tudi drugih krajev Gorenjske in Slovenije tudi tokrat pokazali razumevanje in bodo pomagali z dobimi in drugimi oblikami, da bo tombola uspeša.

J.R.

Jeseničani državni prvaki

Jeseniški lokostrelci imajo za seboj zelo uspešen nastop na državnem prvenstvu. Rezultati petletnega trdega dela so se pokazali v obliki odlični uvrstitev. Lokostrelski šport se v Sloveniji in Jugoslaviji pospešeno razvija in o tem priča skoraj 200 udeležencev na državnem prvenstvu. Tudi lokostrelci Jesenic smo množično vedno krepkejši, imamo močan podmladek, o kakovosti pa pričajo sami rezultati.

V Domžalah je bilo 18. in 19. marca državno prvenstvo, ki ga je organiziral LK Mengeš. Pogoji za tekmovanje so bili odlični. Pešala pa je organizacija. Marjan Zupan je poleg naslova državnega prvaka dosegel še državni rekord pri pionirjih instiktivno. Rekord mora potrditi še Lokostrelska zveza Jugoslavije.

Rezultati: prosti slog — pionirji: 2. Uroš Rozman, 3. Aljoša Vister; člani: 20.

na Lužnik (ETN), 3. Saša Čučuk (Komerčiala), 4. Danica Nuždič (Žičarna), 5. Bojana Lavtizar (Jeklarina).

Moški: 1. Zmago Dolinšek (HVJ), 2. Miloš Žvab (VBS), 3. Bogdan Stavrov (Jeklarina 1), 4. Jože Pretnar (ETN), 5. Srečo Noč (TPV).

Kategorizirani tekmovalci: 1. Borut Berčič (Energetika), 2. Rudi Šapek (TPV), 3. Roman Leban (Energetika), 4. Alojz Babnik (ETN), 5. Sandi Lužnik (HVJ).

J.R.

V soboto, 1. aprila, zbor lažnivcev na Hrušici

Člani DPD Svoboda Ivan Krivec Hrušica so sredi vnetih priprav na 2. večer prvoaprilskih laži in šal. Obeta se zares pester program, ki bo razveselil obiskovalce. Zvečer ob 20. uri bodo v dvorani doma najprej začeli zbirati laži in šale. Zatem jih bo posebna komisija pod vodstvom velikega šaljivca, sicer znanega Jeseničana Franca Koširja pregledala in ocenila. Avtor najboljše laži bo proglašen za lažnivca Hrušice 89 in bo med drugim za nagrado prejel večkilogramski svinčnik.

Program bo obsegal še nastop nekaterih drugih gostov, za pestro razpoloženje pa bo skrbel ansambel Obvezna smer.

J.R.

SŽ — ŽELEZARNA JESENICE, o. sol. o., Cesta železarjev 8, 64270 JESENICE

razpisuje za šolsko leto 1989/90 naslednje
ŠTIPENDIJE

Usmeritev — program	Stopnja zahtev.	Štev. razpisanih štipendij
VISOKE IN VIŠJE ŠOLE		
dipl. ing. metalurgije	VII	15
dipl. ing. kemijske tehnologije	VII	2
dipl. ing. matematike (ali fizike)	VII	5
dipl. ing. strojništva	VII	7
dipl. ing. elektro tehnike	VII	6
dipl. ing. računalništva	VII	5
dipl. org. računalništva	VII	3
dipl. ekonomist	VII	11
dipl. pravnik	VII	1
ing. strojništva	VI	3
ing. elektro tehnike	VI	2

SREDNJE USMERJENO IZOBRAŽEVANJE

metalurška usmeritev:		
4-letni program — metalurški tehnik	V	15
3-letni program — valjavec, talilec, modelni mizar, livar, žičar, kovač	IV	60
kovinsko predelovalna usmeritev:		
4-letni in 4-letni program	IV, V	75
3-letni program — avtomehanik	IV	5
elektro tehniška usmeritev:		
4-letni program — elektronika	V	4
4-letni program — energetik	V	4
3-letni program — energetik (CSUI)	IV	20
kemijska usmeritev:		
4-letni program — kemijski tehnik	V	5
kulturna usmeritev:		
4-letni program — fotograf	V	1
gostinsko turistična usmeritev:		
4-letni program — kuharski tehnik	V	1
3-letni program — kuhar	IV	1
naravoslovno-matematična usmeritev Jesenice (1. letnik):		
4-letni program — narav.-matem. tehnik	V	8

1. Kandidati zaprosijo za štipendijo s posebnim obrazcem Vloga za štipendijo v Železarni Jesenice, ki ga je pridelila Železarna za svoje potrebe in ga lahko dobijo na vseh osnovnih šolah, Centru srednjega usmerjenega izobraževanja na Jesenicah in kadrovskem sektorju Železarne Jesenice, ali z obrazcem DZS 8.40, ki se kupi v knjigarni.

2. Osebnostne dohodke staršev za leto 1988 vpišejo delovne organizacije, v katerih so starši zaposleni; višina otroškega dodatka se posebej označi, sicer se upošteva, da ga kandidat ne prejema.

Starši, ki so upokojeni, priložijo odrezek pokojnine za december 1988 in označijo, če so upokojeni Železarne.

3. Fotokopijo zadnjega šolskega spričevala oz. potrdilo o opravljenih izpitih se predloži ob zaključku šolskega leta oz. najkasneje do konca junija 1989.

PRIJAVE ZA ŠTIPENDIJO JE TREBA ODDATI DO 31. MAJA 1989 NA KADROVSKI SEKTOR ŽELEZARNE JESENICE.

ŽELEZARNA JESENICE KADROVSKI SEKTOR

6. srečanje v spomin Staneta Koblarja

Planinsko društvo Jesenice, postaja GRS Jesenice in Smučarski klub Jesenice organizirajo 6. srečanje v spomin Staneta Koblarja na Rožci v nedeljo, 2. aprila.

Zaradi pomanjkanja snega bodo spominski veleslalom nadomestili s pohodom in srečanjem.

Odhod bo ob 7. uri izpred hotela Dom pod Golico.

Organizatorji vabijo vse prijatelje planinstva in smučanja, da se spominskega pohoda in srečanja udeležijo v čimvečjem številu in tako počastijo spomin na Staneta Koblarja.

Aleš Bedič, 34. Andrej Vister; instiktivno — pionirji: 1. Marjan Zupan — državni prvak, 2. Joža Skušek; compound — veterani: 1. Niko Tancer — državni prvak; člani: 1. Cvetka Kramar — državna prvakinja; člani: 20. Stane Kramar; prosti slog — člani: 5. Marija Tomazin.

Vodstvo kluba čestita ob doseženih rezultatih. Posebej pa opozarja pionirje, naj ne zaspijo na doseženih lovorikah. Še to leto jih bo večina prestopila med mladince, kjer je boj za prva mesta veliko hujši.

Sašo

Namizni tenis

Jeseniški pionirji in pionirke zmagovalci

Pionirskega selekcijskega turnirja Gorenjske na Jesenicah se je udeležilo 21 pionirjev z Jesenic, iz Kranja in Krži. Nastopili so v dveh jakostnih skupinah. V prvi jakostni skupini je od desetih nastopajočih kar šest prvih mest pripadlo jeseniškim pionirjem. Zmagal je Tomi Vadjunec, ki je dobil vse tekme, sledijo pa Matija Buh na drugem mestu, tretji Tomislav Canjuga iz Murove, četrti Luka Klemenc, peti Tomaž Buh, šesti pa Teo Lipicer. V drugi jakostni skupini je jeseniški igralec Tomaž Morič osvojil drugo mesto, Rupnik iz Murove je bil šesti, Dejan Kocijančič pa osmi.

V Kržižah je bil istočasno selekcijski turnir za pionirke Gorenjske. Nastopilo je 12 igralk, v dveh jakostnih skupinah po šest. Jeseniške pionirke so v prvi jakostni skupini osvojile prva štiri mesta. Zmagala je Jana Cenček pred Sašo Lavtizar, tretja je bila Maša Sladič, četrta pa Martina Lipicer. V drugi jakostni skupini sta pripadli jeseniškim igralkam prvi dve mesti. Zmagala je Medeja Košir, Saša Lavrič pa je bila druga.

Dva jeseniška mladince in tri mladinke so nastopili na tradicionalnem Kajuhovem memorialu v Ljubljani. To je ena največjih vsakoletnih prireditev v Sloveniji z udeležbo številnih igralcev in igralk tudi iz drugih republik. Tokrat je nastopilo preko 400 igralcev v številnih disciplinah. Jeseniška ekipa mladink Markez-Smolej-Klemenc je je uvrstila na 5.-8. mesto, ekipa mladincev Pem-Ferbecar pa na 9.-16. mesto.

J.R.

S.